

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2024

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Handhaving	4
Omgevingsrecht	5
Omgevingswet	5
Wabo	9
Wro	15
Natuurbescherming	15
Erfgoedwet	20
Ambtenarenrecht	22
Werkloosheid	23
Bestuursrecht overig	24
APV	24
Gezondheid	24
Huisvesting	25
Nederlandschap	27
Wegenverkeerswet	28
Wegenwet	28
Kinderopvang	29
Wet open overheid / Wet openbaarheid van bestuur	29
Vreemdelingenrecht	31
Regulier	31
Terugkeerbesluit	32
Asiel	33
Vreemdelingenbewaring	35

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2024, 446

Rechtbank Noord-Nederland, 20-03-2024, [ECLI:NL:RBNNE:2024:1575](#)

college van burgemeester en wethouders van Ameland, verweerder.

Awb 8:6, 11:3, Bijlage 2 2

Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) 3.6 lid 1 en onder a

Omgevingswet

Invoeringswet Omgevingswet 2.2

BEVOEGDHEID. OMGEVINGSWET. OVERGANGSRECHT. I.c. wordt geoordeeld dat de rechtbank niet bevoegd is kennis te nemen van het beroep tegen het bestreden besluit voor zover dat ziet op de weigering het bestemmingsplan te wijzigen op grond van artikel 3.6 van de Wro. Op grond van artikel 8:6 van de Awb, in samenhang met artikel 2 van Bijlage 2, van de Awb, zoals die luiden ten tijde van het bekendmaken van het bestreden besluit, staat er beroep in eerste en enige aanleg open bij de ABRS tegen een besluit omtrent wijziging of uitwerking van een bestemmingsplan overeenkomstig artikel 3.6, eerste lid, van de Wro. Op 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en de Invoeringswet Omgevingswet in werking getreden en de Wro is per die datum komen te vervallen. Met de Invoeringswet Omgevingswet is tevens artikel 2 van Bijlage 2 van de Awb per die datum gewijzigd, in die zin dat de zinsneden in dat artikel met betrekking tot de Wro per die datum zijn komen te vervallen. Op grond van artikel 11:3 van de Awb blijft bij een wijziging van de bijlage bij de Awb, de bijlage zoals deze luidde ten tijde van het bekendmaken van het bestreden besluit van toepassing. Geoordeeld wordt dan ook dat, gelet op artikel 2, van Bijlage 2 van de Awb – zoals dat luidde ten tijde van het bekendmaken van het bestreden besluit – beroep in eerste en enige aanleg bij de ABRS openstaat tegen het bestreden besluit voor zover dat ziet op de weigering het bestemmingsplan te wijzigen op grond van artikel 3.6 van de Wro.

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje “Omgevingswet”.

JnB 2024, 447

Rechtbank Midden-Nederland, 04-04-2024, [ECLI:NL:RBMNE:2024:2308](#)

College van procureurs-generaal van het Openbaar Ministerie, het Parket-Generaal, verweerder.

Awb 1:6 onder a

BEVOEGDHEID. I.c. heeft verweerder eiser bericht dat hij geen aanleiding ziet om nader (strafrechtelijk) onderzoek door de Rijksrecherche in te stellen en dat met eiser ook geen nadere afspraak voor een persoonlijk onderhoud en/of voor het opnemen van een aangifte wordt gemaakt. Uit artikel 1:6, onder a, van de Awb volgt dat de hoofdstukken 2 tot en met 8 en 10 van de Awb niet van toepassing zijn op de opsporing en vervolging van strafbare feiten. Dit betekent dat geen rechtsbescherming openstaat bij de bestuursrechter tegen de opsporing en vervolging van strafbare feiten. Dit betekent dat het niet mogelijk is om tegen het standpunt zoals vervat in het bericht van de Rijksrecherche beroep aan te tekenen en de bestuursrechter is dan ook onbevoegd om van het beroep kennis te nemen.

JnB 2024, 448

ABRS, 24-04-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1708](#)

college van burgemeester en wethouders van Zaanstad.

Awb 1:2

BELANGHEBBENDE. I.c. heeft de rechtbank terecht ambtshalve beoordeeld of [appellante] belanghebbende is bij het verzoek van haar ouders om handhavend op treden tegen [...]. Voorop wordt gesteld dat de vraag of een procespartij belanghebbende is in beginsel een ambtshalve te beoordelen aspect is. Weliswaar heeft de ABRS in de uitspraak van 04-08-2021, [ECLI:NL:RVS:2021:1730](#), in navolging van de uitspraak van de CRvB van 09-07-2021, [ECLI:NL:CRVB:2021:1500](#), overwogen dat een belanghebbende niet langer ambtshalve door de bestuursrechter wordt tegengeworpen dat het bezwaar niet tijdig was, maar die situatie is niet vergelijkbaar met dit geval en is hier niet van toepassing. In die uitspraken is ten gunste van belanghebbenden teruggekomen van de vaste rechtspraak dat bezwaar- en beroepstermijnen van openbare orde zijn. Uit die uitspraken volgt evenwel niet dat niet meer ambtshalve wordt beoordeeld of een procespartij belanghebbende is.

JnB 2024, 449

MK Rechtbank Rotterdam, 30-04-2024, [ECLI:NL:RBROT:2024:4155](#)

Awb 8:15

WRAKING. I.c. wordt het wrakingsverzoek afgewezen. Het feit dat de rechter, ondanks het aanhoudingsverzoek van verzoeker, besloten heeft om de mondelinge behandeling van de hoofdzaak doorgang te laten vinden, is met het oog op het op dat moment nog lopende hoger beroep tegen de eerdere beslissing van de wrakingskamer betreffende de behandelend rechter, niet heel gelukkig geweest. Dat geldt ook voor de beslissing van de rechter om vervolgens aansluitend aan die behandeling, in het hoger beroep tegen de beslissing van de wrakingskamer, wel aanleiding te zien om nog geen uitspraak te doen. Dat een en ander bij verzoeker vragen oproept, is niet onbegrijpelijk. Niet valt echter in te zien dat voorgaande omstandigheden een zwaarwegende aanwijzing opleveren voor het oordeel dat de door verzoeker geuite vrees dat de rechter jegens hem een vooringenomenheid koestert – objectief – gerechtvaardigd is.

JnB 2024, 450

ABRS, 01-05-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1839](#)

college van burgemeester en wethouders van Schagen.

Awb 7:15 lid 2

PROCESKOSTEN. I.c. heeft [appellant] in bezwaar niet om vergoeding van de door hem gemaakte proceskosten verzocht, zodat hierom eventueel door [appellant] in bezwaar gemaakte kosten niet voor vergoeding in aanmerking komen. Voor zover hij betoogt dat van de burger niet verwacht kan worden dat deze verzoekt om vergoeding van die kosten, wordt opgemerkt dat artikel 7:15, tweede lid, van de Awb dwingend bepaalt dat proceskosten in bezwaar uitsluitend op verzoek van de belanghebbende worden vergoed.

JnB 2024, 451

CRvB, 23-04-2024, [ECLI:NL:CRVB:2024:768](#)

het Drechtstedenbestuur.

Awb 8:55 lid 7, 8:104 lid 2 aanhef en onder c

HOGER BEROEP. APPELVERBOD. MISBRUIK VAN RECHT. I.c. is er geen grond voor doorbreking van het appelverbod en de Raad verklaart zich onbevoegd. Appellant wordt niet gevolgd in zijn stelling dat i.c. sprake was van dezelfde situatie als in de uitspraken van de ABRS van 03-11-2022 ([ECLI:NL:RVS:2022:3430](#)), 20-04-2023 ([ECLI:NL:RVS:2023:4866](#)) en 29-09-2023 ([ECLI:NL:RVS:2023:3918](#)). In deze uitspraken was namelijk iedere keer sprake van een situatie waarin de rechtbank het beroep of de beroepen met toepassing van artikel 8:54 van de Awb niet-ontvankelijk heeft verklaard vanwege misbruik van recht, waarna de rechtbank het daartegen aangetekende verzet, zonder de betrokkene te horen, ook niet-ontvankelijk heeft verklaard vanwege misbruik van recht. Van een dergelijke situatie is hier geen sprake. De beroepen zijn niet-ontvankelijk verklaard, omdat appellant het griffierecht niet heeft voldaan.

[Naar inhoudsopgave](#)

Handhaving

JnB 2024, 452

MK ABRS, 08-05-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1958](#)

burgemeester van Zwolle.

Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) 6 lid 2
Opiumwet 11a, 13b

HANDHAVING. OPIUMWET. ONSCHULDPRESUMPTIE. Last onder bestuursdwang. I.c. wordt geoordeeld dat er in dit geval samenhang bestaat tussen de strafrechtelijke en de bestuursrechtelijke procedure, omdat de tenlastelegging waarvan de politierechter [appellant] heeft vrijgesproken gebaseerd is op feiten die hebben geleid tot het besluit tot het opleggen van de last onder bestuursdwang. Aan de last onder bestuursdwang heeft de burgemeester namelijk ten grondslag gelegd dat hij het aannemelijk acht dat [appellant] zich schuldig maakt aan overtreding van artikel 11a van de Opiumwet, terwijl de politierechter het in een later stadium niet bewezen heeft geacht dat [appellant] deze bepaling heeft overtreden. De rechtbank heeft echter terecht geoordeeld dat de burgemeester tot een andere conclusie mocht komen dan de politierechter, omdat hij zijn besluit voor een belangrijk deel heeft gebaseerd op informatie waarover de politierechter niet beschikte, namelijk het politierapport van 5 februari 2020. Hierbij heeft de rechtbank terecht betrokken dat in het politierapport is onderbouwd dat de aangetroffen goederen geschikt zijn voor grootschalige en professionele hennepteelt, terwijl de politierechter wegens het ontbreken van deze onderbouwing [appellant] heeft vrijgesproken. Met dit oordeel heeft de rechtbank geen twijfel doen ontstaan over de juistheid van de vrijspraak van wat [appellant] in de strafzaak werd verweten. Geen strijd met de onschuldpresumptie zoals neergelegd in artikel 6, tweede lid, van het EVRM.

JnB 2024, 453

Voorzieningenrechter Rechtbank Rotterdam, 19-04-2024, [ECLI:NL:RBROT:2024:3533](#)

burgemeester van Maassluis.

Opiumwet 13b

HANDHAVING. OPIUMWET 13b. WONINGSLUITING. EVENWICHTIGHEID. Sluiting woning voor drie maanden. De procedure wordt gevoerd door de meerderjarige dochter van het gezin. In de woning is ruim 11 kilo MDMA, ruim 14 kilo GHB, 208,7 gram 2C-B (harddrugs), 39,3 gram 3-MMC (softdrugs) en ongeveer € 12.000,- aan contant geld aangetroffen. I.c. wordt geoordeeld dat gelet op de grote hoeveelheid aangetroffen harddrugs de burgemeester niet met een minder verstrekkende maatregel kon volstaan. De voorzieningenrechter vindt het van groot belang dat verzoekster en haar minderjarige broer gedurende een eventuele sluiting van de woning in deze regio kunnen verblijven, zodat verzoekster haar baan kan behouden en de broer zonder al te veel problemen eindexamen kan doen. Verzoekster heeft gesteld dat er in de regio geen opvangmogelijkheden zijn bij familie of vrienden en dat zonder succes is gezocht naar andere woonruimte. De burgemeester heeft deze stellingen niet of onvoldoende weersproken. De voorzieningenrechter ziet aanleiding om een voorlopige voorziening te treffen door het bestreden besluit te schorsen.

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Omgevingswet

JnB 2024, 454

Voorzieningenrechter Rechtbank Overijssel, 02-05-2024, [ECLI:NL:RBOVE:2024:2407](#)

college van burgemeester en wethouders van Enschede, het college.

Omgevingswet 5.1 lid 1 aanhef en onder a

OMGEVINGSWET. OVERGANGSRECHT. INWERKINGTREDING. HANDHAVING.

OVERTREDING. EVENEMENTEN. BESTEMMINGSPLAN. OMGEVINGSPLAN. Afwijzing

handhavingsverzoek evenementen. Het verzoek is gedaan na 1 januari 2024 en gelet daarop is de Omgevingswet van toepassing. Waar er voor het evenement Citro Classica in eerste instantie geen omgevingsvergunning was verleend, was sprake van een overtreding van artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet. Nu verweerder inmiddels de gevraagde omgevingsvergunning heeft verleend, is niet langer sprake van een overtreding en is verweerder gelet daarop ook niet langer bevoegd om handhavend op te treden. Afwijzing verzoek om voorlopige voorziening.

[...] 3. Verzocht is om verweerder op te dragen om derde-partij gedurende de looptijd van het bezwaar tegen de weigering om te handhaven een door de voorzieningenrechter te bepalen dwangsom op te leggen voor elk evenement dat zal worden gehouden op het terrein van Vliegveld Twenthe Evenementen (VTE).

[...] 5. [...] Het verzoek om handhaving is gedaan na 1 januari 2024 en gelet daarop is de Omgevingswet van toepassing zoals die op 1 januari 2024 in werking is getreden. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn bestaande bestemmingsplannen opgegaan in het

gemeentelijke Omgevingsplan. Niet in geschil is dat ter plaatse van het VTE-terrein op 1 januari 2024 het bestemmingsplan “Buitengebied 1996 “ gold, nu de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) in zijn uitspraak van 6 december 2023¹ het bestemmingsplan “Voormalige Vliegbasis Twenthe – Midden 2021” heeft vernietigd. Niet in geschil is dat dit bestemmingsplan ter plekke van het VTE-terrein het organiseren van evenementen niet toe laat.

Evenementen die derde-partij wil organiseren op het VTE-terrein, waaronder op 3, 4 en 5 mei 2024 het evenement Citro Classica, zijn daarom in strijd met het omgevingsplan. Dit lijdt uitzondering voor evenementen in de locatie “Hangar 11” aangezien daarvoor eerder al wel een omgevingsvergunning is verleend.

Een activiteit die in strijd is met het (tijdelijk deel van) het omgevingsplan wordt een omgevingsplanactiviteit genoemd. Op grond van artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet is het verboden om zonder omgevingsvergunning een omgevingsplanactiviteit te verrichten.

Waar er voor het evenement Citro Classica in eerste instantie geen omgevingsvergunning was verleend, was er sprake van een overtreding van even genoemde bepaling uit de Omgevingswet en was er op grond daarvan een bevoegdheid voor verweerder om daartegen handhavend op te treden. [...] Inmiddels ligt de situatie juridisch wezenlijk anders nu verweerder op 30 april 2024 de op 5 maart 2024 gevraagde omgevingsvergunning voor het evenement Citro Classica heeft verleend.

Dat betekent dat er niet langer sprake is van een overtreding van artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet en dat verweerder gelet daarop ook niet langer bevoegd is om handhavend op te treden.

[...] 6. Het voorgaande leidt tot de slotsom dat het verzoek wordt afgewezen. [...]

JnB 2024, 455

Voorzieningenrechter Rechtbank Overijssel, 30-04-2024, [ECLI:NL:RBOVE:2024:2298](#)

college van burgemeester en wethouders van Zwartewaterland, verweerder.

Omgevingswet 5.1 lid 1 aanhef en onder a, lid 2 aanhef en onder a

Invoeringswet Omgevingswet 4.3 aanhef en onder a

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 onder a

OMGEVINGSWET. OVERGANGSRECHT. INWERKINGTREDING. HANDHAVINGSVERZOEK.

Last onder dwangsom beëindiging huisvesting arbeidsmigranten. Op 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en de Invoeringswet Omgevingswet in werking getreden. Als een verzoek om handhaving van de Wabo is ingediend vóór het tijdstip van inwerkingtreding van de Omgevingswet, dan blijft op grond van artikel 4.3, aanhef en onder a, van de Invoeringswet Omgevingswet het recht zoals dat gold onmiddellijk vóór dat tijdstip van toepassing tot het besluit op dat verzoek onherroepelijk wordt. De verzoeken om handhaving van de Wabo zijn gedaan op 24 april 2023 respectievelijk 21 juni 2023. Dat betekent dat in dit geval de Wabo, zoals die gold vóór 1 januari 2024, van toepassing blijft. De voorzieningenrechter volgt derhalve het college niet in zijn stelling dat het nieuwe recht van toepassing is geworden, nu geen sprake is van een ambtshalve genomen handhavingsbesluit. Aangezien de voorzieningenrechter niet is gebleken dat materieel grote verschillen bestaan tussen toetsing op grond van het oude recht dan wel het nieuwe recht (artikel 2.1, lid 1 onder a van de Wabo respectievelijk artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a en tweede lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet) zal de voorzieningenrechter hieraan geen gevolgen verbinden. Het college

kan in de bezwarenprocedure een en ander herstellen. Wijst het verzoek om voorlopige voorziening af.

JnB 2024, 456

Rechtbank Overijssel, 24-04-2024, [ECLI:NL:RBOVE:2024:2226](#)

college van burgemeester en wethouders van Kampen (het college), verweerder.

Crisis- en herstelwet (Chw)

Omgevingswet (Ow)

Invoeringswet Ow 4.3 aanhef en onder a, 4.62 lid 2

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

OMGEVINGSWET. OVERGANGSRECHT. INWERKINGTREDING. OMGEVINGSVERGUNNING. AANVRAAG. CRISIS- EN HERSTELWET. Omgevingsvergunning voor het realiseren van een gebouw voor het huisvesten van arbeidsmigranten. Op 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet (Ow) en de Invoeringswet Ow in werking getreden. Als een aanvraag om een omgevingsvergunning is ingediend vóór het tijdstip van inwerkingtreding van de Ow blijft op grond van artikel 4.3, aanhef en onder a, van de Invoeringswet Ow het recht zoals dat gold onmiddellijk vóór dat tijdstip van toepassing tot het besluit op die aanvraag onherroepelijk wordt, met uitzondering van artikel 3.9, derde lid, eerste zin, van de Wabo. De aanvraag om een omgevingsvergunning is in dit geval ingediend op 7 december 2021. Dat betekent dat in dit geval de Wabo, zoals die gold vóór 1 januari 2024, van toepassing blijft. Uit artikel 4.62, tweede lid, van de Invoeringswet Ow en de memorie van toelichting bij die wet volgt dat ook de Chw op dit beroep van toepassing blijft.

JnB 2024, 457

Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 18-04-2024, [ECLI:NL:RBZWB:2024:2414](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen op Zoom, het college.

Omgevingswet 5.1 lid 1 aanhef en onder a, 22.8

Algemene plaatselijke verordening van de gemeente Bergen op Zoom (APV) 2:10, 5:11

OMGEVINGSWET. OVERGANGSRECHT. HANDHAVING. APV. OVERTREDING. GELIJKSTELLING. Afwijzing handhavingsverzoek foutief geparkeerde auto's. Op 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en de Invoeringswet Omgevingswet in werking getreden. Op grond van artikel 2:10 van de APV is het verboden op of aan de weg of een weggedeelte voorwerpen te plaatsen en/of de weg of een weggedeelte anders te gebruiken dan overeenkomstig de publieke functie daarvan, als dat gebruik of die voorwerpen schade toebrengt of kan toebrengen aan de weg, de bruikbaarheid van de weg belemmert of kan belemmeren, dan wel een belemmering vormt of kan vormen voor het beheer of onderhoud van de weg. Op grond van artikel 5:11 van de APV is het verboden met een voertuig te rijden door of deze te doen of te laten staan in een park of plantsoen of een gemeentewege aangelegde beplanting of groenstrook. Op grond van artikel 22.8 van de Omgevingswet gelden zodanige bepalingen als een verbod om zonder omgevingsvergunning of ontheffing een activiteit te verrichten als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a van de Omgevingswet. I.c. wordt geoordeeld dat deze APV-bepalingen niet zijn overtreden. Ongegrond beroep.

JnB 2024, 458

Rechtbank Noord-Nederland, 20-03-2024, [ECLI:NL:RBNNE:2024:1575](#)

college van burgemeester en wethouders van Ameland, verweerder.

Awb 8:6, 11:3, Bijlage 2 2

Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) 3.6 lid 1 en onder a

Omgevingswet

Invoeringswet Omgevingswet 2.2

OMGEVINGSWET. OVERGANGSRECHT. BEVOEGDHEID. WRO. I.c. wordt geoordeeld dat de rechtbank niet bevoegd is kennis te nemen van het beroep tegen het bestreden besluit voor zover dat ziet op de weigering het bestemmingsplan te wijzigen op grond van artikel 3.6 van de Wro. Op grond van artikel 8:6 van de Awb, in samenhang met artikel 2 van Bijlage 2, van de Awb, zoals die luiden ten tijde van het bekendmaken van het bestreden besluit, staat er beroep in eerste en enige aanleg open bij de ABRS tegen een besluit omtrent wijziging of uitwerking van een bestemmingsplan overeenkomstig artikel 3.6, eerste lid, van de Wro. Op 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en de Invoeringswet Omgevingswet in werking getreden en de Wro is per die datum komen te vervallen. Met de Invoeringswet Omgevingswet is tevens artikel 2 van Bijlage 2 van de Awb per die datum gewijzigd, in die zin dat de zinsneden in dat artikel met betrekking tot de Wro per die datum zijn komen te vervallen. Op grond van artikel 11:3 van de Awb blijft bij een wijziging van de bijlage bij de Awb, de bijlage zoals deze luidde ten tijde van het bekendmaken van het bestreden besluit van toepassing. Geoordeeld wordt dan ook dat, gelet op artikel 2, van Bijlage 2 van de Awb – zoals dat luidde ten tijde van het bekendmaken van het bestreden besluit – beroep in eerste en enige aanleg bij de ABRS openstaat tegen het bestreden besluit voor zover dat ziet op de weigering het bestemmingsplan te wijzigen op grond van artikel 3.6 van de Wro.

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje “Algemeen bestuursrecht”.

JnB 2024, 459

MK Rechtbank Oost-Brabant, 12-04-2024, [ECLI:NL:RBOBR:2024:1490](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Noord-Brabant, verweerder.

Omgevingswet

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) 2.30, 2.31 lid 1 aanhef en onder b, lid 2 aanhef en onder b, 2.31a

Besluit omgevingsrecht 5.4 lid 1, 5.10 lid 1

OMGEVINGSWET. WABO-milieu. Ambtshalve wijzigen omgevingsvergunningen.

GOEDKEURINGSEISEN. In de Wabo of de Omgevingswet is geen publicatieplicht van een besluit over goedkeuring (goedkeuringsbesluit) op basis van een vergunningvoorschrift aangetroffen. In het bestreden besluit worden meerdere varianten van goedkeuringseisen gezien. Sommige beslissingen over goedkeuring hebben een rechtsgevolg en zijn daarom aan te merken als een besluit in de zin van artikel 1:3 van de Awb, anderen niet.

Geconcludeerd wordt dat het stellen van deze goedkeuringseisen niet volgt uit de BBTconclusies zelf, in strijd is met de rechtszekerheid en op gespannen voet staat met het systeem van de Wabo en de Omgevingswet.

EMISSIE-EISEN. Overwogen wordt dat het opleggen van normen voor emissieconcentraties op basis van BBTconclusies niet nieuw is, maar de door het college gekozen aanpak (het

opleggen van de strengste norm met de mogelijkheid om af te wijken na een goedgekeurde onderbouwing) dat echter wel is. Deze aanpak wordt niet goedgekeurd om meerdere redenen. De rechtsbescherming tegen deze beslissing over de goedkeuring is niet geregeld in de Wabo en de Omgevingswet. Bij een gebrek aan een regeling in de Wabo of de Omgevingswet is ook onduidelijk welke voorbereidingsprocedure moet worden gevolgd voor een dergelijk goedkeuringsbesluit.

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Wabo".

[Naar inhoudsopgave](#)

Wabo

JnB 2024, 460

MK ABRS, 08-05-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1955](#)

college van burgemeester en wethouders van Reimerswaal, verweerder.
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 onder i, 2.27
Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. NATUURTOESTEMMING. INTERNE SALDERING.

Omgevingsvergunning bouwen melkgeitenstal. I.c. wordt geoordeeld dat het college ten onrechte tot de conclusie is gekomen dat interne saldering met de revisievergunning van 30 december 2009 mogelijk is, en dat om die reden geen vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb is vereist. De Afdeling komt niet meer toe aan een beoordeling van het beroep dat de Vereniging en anderen hebben gedaan op de uitspraak van de rechtbank Oost-Brabant van 08-12-2021, [ECLI:NL:RBOBR:2021:6389](#) waarin is overwogen dat op de rechtspraak van de Afdeling over interne saldering een nuancering moet worden aangebracht.

JnB 2024, 461

ABRS, 01-05-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1764](#)

college van burgemeester en wethouders van Deurne.
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)
Wet ruimtelijke ordening (Wro) 3.38
beheersverordening "Heiakker e.o. / Noordrand" (beheersverordening)

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. BEHEERSVERORDENING. Omgevingsvergunning herbouwen winkelruimte. Uit artikel 3.38 van de Wro volgt dat in een beheersverordening het beheer van dat gebied overeenkomstig het bestaande gebruik wordt geregeld. De tekst van artikel 3.38 van de Wro sluit niet uit dat onder bestaand gebruik, naast het gebruik dat op het moment van vaststelling van de beheersverordening al dan niet in strijd met het op dat moment geldende planologische regime feitelijk plaatsvindt, tevens moet worden verstaan het planologisch toegestane gebruik dat op het moment van de vaststelling van de beheersverordening nog niet het feitelijk gerealiseerde gebruik is. Verwijzing naar ABRS 22-03-2017, [ECLI:NL:RVS:2017:741](#), onder 11.1. I.c. heeft het college onweersproken gesteld dat de in deze zaak relevante regels van de beheersverordening gelijk zijn aan de regels van het voorheen geldende bestemmingsplan. De Afdeling ziet geen aanleiding om de regels uit de

beheersverordening restrictiever uit te leggen in het licht van het gegeven dat er een grote verandering in het feitelijke gebruik van de percelen plaatsvindt.

JnB 2024, 462

ABRS, 01-05-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1840](#)

college van burgemeester en wethouders van Haarlem.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.12 lid 1 aanhef en onder a onder 2°

Besluit omgevingsrecht (Bor) bijlage II artikel 4 aanhef en onderdeel 4

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. GEWEKT VERTROUWEN. Weigering

omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan voor het plaatsen van een dakopbouw op de aanbouw van een woning. I.c. mocht het college de belangen van de omwonenden zwaarder laten wegen dan het belang van [appellant A] en [appellant B] bij honorering van het gewekte vertrouwen. Dat laat onverlet dat het college, gelet op de door [appellant A] en [appellant B] gestelde omstandigheden, verplicht was om te onderzoeken of er aanleiding bestond mogelijke schade te vergoeden om daarmee de nadelige gevolgen voor [appellant A] en [appellant B] te beperken.

[...] Bij besluit van [...] heeft het college geweigerd aan [appellant A] en [appellant B] een omgevingsvergunning te verlenen voor het plaatsen van een dakopbouw op de aanbouw van de woning [...] te Haarlem.

[...] Gewekt vertrouwen

[...] 7.4. Het voorziene bouwplan is 2,3 m hoger dan op grond van het bestemmingsplan is toegestaan. Anders dan [appellant A] en [appellant B] stellen, is die afwijking niet gering. Gelet op de korte afstand van het bouwplan tot de woningen aan de [locatie 2 en 3] en de beperkte diepte van de achtertuinen, heeft de rechtbank terecht het standpunt van het college gevolgd dat de dakopbouw leidt tot een zo nadelige invloed op het woon- en leefklimaat van omwonenden dat de omgevingsvergunning mocht worden geweigerd. De Afdeling ziet daarom in wat [appellant A] en [appellant B] hebben aangevoerd geen grond voor het oordeel dat het college de omgevingsvergunning moest verlenen in verband met een geslaagd beroep op het vertrouwensbeginsel.

De Afdeling is met de rechtbank van oordeel dat het college de belangen van de omwonenden zwaarder mocht laten wegen dan het belang van [appellant A] en [appellant B] bij honorering van het gewekte vertrouwen. Dat laat onverlet dat het college, gelet op de door [appellant A] en [appellant B] gestelde omstandigheden, verplicht was om te onderzoeken of er aanleiding bestond mogelijke schade te vergoeden om daarmee de nadelige gevolgen voor [appellant A] en [appellant B] te beperken.

Het betoog dat het college wel een vergunning had moeten verlenen slaagt niet.

[...] De nieuwe besluiten

[...] 12.1. De Afdeling gaat uit van de volgende feiten en omstandigheden. Het besluit van 23 juni 2020 werd aan [appellant A] en [appellant B] toegezonden op 2 juli 2020. Hiermee is de termijn voor het instellen van beroep gaan lopen. Deze termijn liep tot en met 13 augustus 2020. [appellant A] en [appellant B] hebben op 3 september 2020 telefonisch contact gehad met een medewerker van de gemeente over de vergunningverlening. Op 8 september 2020 stuurden [appellant A] en [appellant B] een e-mail naar [omwonende A] en [omwonende B], waarin zij hen erover informeerden dat zij met bouwen willen beginnen. Kort daarna zijn [appellant A] en [appellant B] met de bouwwerkzaamheden begonnen. [omwonende A] en [omwonende B] hebben op 14 september 2020

de voorzieningenrechter van de rechtbank verzocht om een voorlopige voorziening te treffen. [appellant A] en [appellant B] zijn over deze verzoeken op 15 september 2020 geïnformeerd door de rechtbank. Op 24 september 2020 publiceerde het college de vergunning alsnog in het Gemeenteblad. Op 1 oktober 2020 heeft een zitting plaatsgevonden bij de voorzieningenrechter, waarna [appellant A] en [appellant B] de bouw hebben stilgelegd in afwachting van de uitkomst van de verdere procedure. In het besluit van 5 maart 2021 heeft het college de omgevingsvergunning van 23 juni 2020 ingetrokken en de weigering in stand gelaten.

12.2. Het college mocht de schadevergoeding niet weigeren omdat [appellant A] en [appellant B] de vergunning op heimelijke wijze zouden hebben verkregen. Onder 5.2 heeft de Afdeling overwogen dat nadat het bouwplan akkoord werd bevonden, is gebleken dat van een compromis geen sprake was. Voor zover dit aan miscommunicatie te wijten is, moet het ervoor worden gehouden dat én [appellant A] en [appellant B] én het college over en weer dachten dat er een compromis lag. Wat hier verder ook van zij, vaststaat dat het college zelf op 23 juni 2020 de omgevingsvergunning heeft verleend. Op grond van artikel 3.9, eerste lid, onder a, van de Wabo moest het college van de beslissing op de aanvraag onverwijld mededeling doen in een of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen of op een andere geschikte wijze. Het college heeft echter nagelaten dit tijdig te doen. Hiermee heeft het college eraan bijgedragen dat derde-belanghebbenden niet tijdig beroep bij de rechtbank hebben kunnen instellen tegen de verleende vergunning. Dat het op de weg van [appellant A] en [appellant B] lag om zelf contact op te nemen met eventuele derde-belanghebbenden volgt de Afdeling niet. De verplichting om derden te informeren over een beslissing op een aanvraag ligt immers bij het college. Overigens hebben [appellant A] en [appellant B] hun achterburen [omwonende A] en [omwonende B] er per e-mail op 8 september 2020 over geïnformeerd dat zij met bouwen wilden beginnen.

12.3. [appellant A] en [appellant B] zijn begonnen met bouwen voordat de vergunning onherroepelijk was. Hoewel bouwen zonder onherroepelijke vergunning doorgaans voor eigen risico is, zijn er in dit geval omstandigheden die maken dat [appellant A] en [appellant B] ervan uit mochten gaan dat zij met bouwen mochten beginnen omdat zij dachten dat de vergunning onherroepelijk was. Zoals hiervoor is overwogen, heeft het college ten onrechte nagelaten om tijdig mededeling te doen van de omgevingsvergunning. Ook het gesprek met de medewerker van de gemeente op 3 september 2020 heeft eraan bijgedragen dat [appellant A] en [appellant B] in de veronderstelling waren dat er geen belemmeringen waren om met de bouw te beginnen. De Afdeling acht verder van belang dat [appellant A] en [appellant B] hebben gewacht met bouwen totdat de beroepstermijn was verstreken. Dit alles bij elkaar leidt de Afdeling tot de conclusie dat het college ten onrechte geen aanleiding heeft gezien om te onderzoeken welke schade [appellant A] en [appellant B] hebben geleden doordat zij gerechtvaardigd hebben vertrouwd op de door het college gedane toezegging, en te bepalen welke schade redelijkerwijs voor vergoeding in aanmerking komt. Het besluit van 30 januari 2024 is dan ook in strijd met de artikelen 3:2 en 7:12, eerste lid, van de Awb. [...]

JnB 2024, 463

Rechtbank Gelderland, 01-05-2024, [ECLI:NL:RBGEL:2024:2585](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nunspeet, het college.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.12 lid 1 onder a onder 2°

Besluit omgevingsrecht (Bor) bijlage II, artikel 4 onderdeel 9

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. VOORSCHRIFT. Omgevingsvergunning tijdelijke huisvesting arbeidsmigranten in drie bestaande gebouwen. In de omgevingsvergunning is het volgende voorschrift opgenomen: “Het is niet toegestaan om gezinnen/huishoudens met kinderen op deze locatie te

huisvesten. Deze vorm van huisvesting vinden wij namelijk niet geschikt voor kinderen of gezinnen.” De rechtbank oordeelt dat dit voorschrift geen ruimtelijk belang dient. Uit de tweede volzin van dit voorschrift blijkt namelijk dat het is gegeven vanuit de wens van het college dat kinderen of gezinnen worden gehuisvest op een voor hen geschikte manier. Omdat aan een omgevingsvergunning alleen voorschriften kunnen worden verbonden met het oog op ruimtelijke belangen, mocht het college dit voorschrift niet opnemen in deze omgevingsvergunning.

JnB 2024, 464

Rechtbank Gelderland, 29-04-2024, [ECLI:NL:RBGEL:2024:2494](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Wijchen (college).

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 8:69a

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. RELATIVITEITSVEREISTE. AFSTANDSNORM GEVOELIGE BESTEMMING. Omgevingsvergunning voor het wijzigen van de verleende vergunning voor het bouwen van een bijgebouw en het vestigen van een Bed and Breakfast (B&B). Beroep op de in de rechtspraak ontwikkelde norm voor de aan te houden afstand (van 50 meter) tussen een kwekerij en een nieuw te creëren gevoelige bestemming. I.c. wordt geoordeeld dat deze norm kennelijk niet strekt tot bescherming van het belang van eiser, maar tot bescherming van het belang van de toekomstige gebruikers van de B&B. Eiser kan zich daarop niet met succes beroepen.

JnB 2024, 465

Rechtbank Overijssel, 24-04-2024, [ECLI:NL:RBOVE:2024:2228](#)

college van burgemeester en wethouders van Kampen (het college), verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 onder a en c, 2.22 lid 2, 2.12 lid 1 aanhef en onder a onder 3°

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. VOORSCHRIFT. Omgevingsvergunning gebouw voor huisvesting arbeidsmigranten. I.c. wordt geoordeeld dat het college in redelijkheid het voorschrift dat de huisvesting uitsluitend mag worden gebruikt door arbeidsmigranten die werkzaam zijn in de Koekoekspolder aan de omgevingsvergunning heeft kunnen verbinden. Het voorschrift heeft in de eerste plaats tot doel om ervoor te zorgen dat woonlocaties in Kampen en IJsselmuiden – waar nu arbeidsmigranten wonen – vrijkomen. Het tweede doel is om de polder en het daarin gelegen glastuinbouwgebied aantrekkelijk te houden voor arbeidsmigranten. Het derde doel is het voorkomen van (overlast van) autoverkeersstromen vanaf het complex naar andere werkgebieden. Het college heeft het, gelet op deze drie

argumenten, in redelijkheid nodig kunnen achten om het voorschrift aan de vergunning te verbinden met het oog op het belang van een goede ruimtelijke ordening. Het voorschrift gaat niet verder dan nodig is om de genoemde doelen te bereiken en al deze doelen kunnen niet tegelijkertijd met andere, minder beperkende maatregelen worden bereikt. Vergunninghouder heeft niet aannemelijk gemaakt dat het voorschrift voor haar nadelige gevolgen zal hebben die onevenredig zijn in verhouding met het door dat voorschrift te dienen doel. Het voorschrift leidt niet tot strijd met het gelijkheidsbeginsel of levert discriminatie op en is ook niet in strijd met de Dienstenrichtlijn.

JnB 2024, 466

Rechtbank Den Haag, 16-04-2024, [ECLI:NL:RBDHA:2024:5887](#)

college van burgemeester en wethouders van Den Haag, verweerder.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 8:69a

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

Besluit omgevingsrecht (Bor) bijlage II artikel 4 lid 3, lid 11

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. RELATIVITEITSVEREISTE. Omgevingsvergunning voor het tijdelijk realiseren van vier padelbanen en omgevingsvergunning voor het tijdelijk plaatsen van zestien lichtmasten. De beroepsgrond van eiseres over de bescherming van diersoorten kan vanwege het relativiteitsvereiste niet leiden tot vernietiging van het bestreden besluit. De rechtbank overweegt dat in artikel 2 van de statuten van eiseres als doelstelling staat vermeld het beschermen van een goed woon- en leefklimaat in de wijk [...]. Volgens vaste rechtspraak van de Afdeling kunnen de belangen van burgers met betrekking tot een Natura 2000-gebied dusdanig verweven zijn met het algemene belang dat niet kan worden geoordeeld dat de betrokken normen kennelijk niet strekken tot bescherming van de belangen van de betrokkene. Van een dergelijke situatie is hier echter geen sprake. Het betreft hier niet een Natura 2000-gebied en het betreft hier niet een natuurlijk persoon, maar een rechtspersoon. Een goed woon- en leefklimaat in de wijk omvat naar het oordeel van de rechtbank niet de bescherming van diersoorten.

JnB 2024, 467

MK Rechtbank Oost-Brabant, 12-04-2024, [ECLI:NL:RBOBR:2024:1490](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Noord-Brabant, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) 2.30, 2.31 lid 1 aanhef en onder b, lid 2 aanhef en onder b, 2.31a

Besluit omgevingsrecht 5.4 lid 1, 5.10 lid 1

Omgevingswet

WABO-milieu. BEST BESCHIKBARE TECHNIEKEN. Ambtshalve wijzigen omgevingsvergunningen.

ACTUALISATIE EN WIJZIGING. I.c. wordt geoordeeld dat het college moet motiveren of het noodzakelijk is de voorschriften te wijzigen. Het college hoeft niet te onderzoeken of met de naleving van de voorschriften in het bestaande vergunningenbestand hetzelfde beschermingsniveau kan worden bereikt als met de BBT. Een andere uitleg zou er immers toe leiden dat bij iedere actualisatie de noodzaak en legitimiteit van de BBT zelf ter discussie zouden kunnen worden gesteld en dat lijkt niet de bedoeling gelet op de

ontstaansgeschiedenis van conclusies over BBT. Het college hoeft ook niet uitputtend te onderzoeken wat nu precies is aangevraagd.

GOEDKEURINGSEISEN. In de Wabo of de Omgevingswet is geen publicatieplicht van een besluit over goedkeuring (goedkeuringsbesluit) op basis van een vergunningvoorschrift aangetroffen. In het bestreden besluit worden meerdere varianten van goedkeuringseisen gezien. Sommige beslissingen over goedkeuring hebben een rechtsgevolg en zijn daarom aan te merken als een besluit in de zin van artikel 1:3 van de Awb, anderen niet.

Geconcludeerd wordt dat het stellen van deze goedkeuringseisen niet volgt uit de BBTconclusies zelf, in strijd is met de rechtszekerheid en op gespannen voet staat met het systeem van de Wabo en de Omgevingswet.

EMISSIE-EISEN. Overwogen wordt dat het opleggen van normen voor emissieconcentraties op basis van BBTconclusies niet nieuw is, maar de door het college gekozen aanpak (het opleggen van de strengste norm met de mogelijkheid om af te wijken na een goedgekeurde onderbouwing) dat echter wel is. Deze aanpak wordt niet goedgekeurd om meerdere redenen. De rechtsbescherming tegen deze beslissing over de goedkeuring is niet geregeld in de Wabo en de Omgevingswet. Bij een gebrek aan een regeling in de Wabo of de Omgevingswet is ook onduidelijk welke voorbereidingsprocedure moet worden gevolgd voor een dergelijk goedkeuringsbesluit.

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje “Omgevingswet”.

JnB 2024, 468

MK Rechtbank Den Haag, 09-04-2024, [ECLI:NL:RBDHA:2024:6657](https://eclis.nl/RBDHA:2024:6657)

college van gedeputeerde staten van Zuid-Holland, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder e, 2.31 lid 2 onder b

Besluit omgevingsrecht (hierna: Bor) 5.7 lid 1 aanhef en onder c

Wet milieubeheer (hierna: Wm) 10.38, 10.39

WABO-milieu. Veranderingsvergunning.

VOORZORGBEGINSEL. I.c. wordt geconcludeerd dat het college het voorzorgsbeginsel onjuist heeft toegepast. Het college heeft onvoldoende gemotiveerd waarom potentieel zeer zorgwekkende stoffen (hierna: ZZS) en Gelijkwaardige zorg-stoffen in dit geval op grond van het voorzorgsbeginsel gelijkgesteld zijn aan ZZS. Dat betekent dat het college ten onrechte heeft aangenomen dat wijziging van de voorschriften nodig was met het oog op de bescherming van het milieu. Deze wijziging van de voorschriften kon daarom niet worden gebaseerd op artikel 2.31, tweede lid, onder b, van de Wabo.

DOORKRUISING Wm. Geoordeeld wordt dat het is toegestaan om in de omgevingsvergunning verplichtingen op te leggen in aanvulling op en ter nadere invulling van de artikelen 10.38 en 10.39 van de Wm. Artikel 5.7, eerste lid, aanhef en onder c, van het Bor bepaalt dat aan de omgevingsvergunning in ieder geval de in aanmerking komende voorschriften worden verbonden met betrekking tot het voorkomen van het ontstaan van afvalstoffen en afvalwater en, voor zover dat niet mogelijk is, het doelmatig beheer alsmede de monitoring van afvalstoffen en afvalwater. In de NvT staat dat dit artikel voor een aantal onderwerpen, waaronder afvalpreventie en afvalbeheer, is te beschouwen als de voortzetting van de zogenaamde verruimde reikwijdte van de Wm. De strekking van dit artikel is dat expliciet in de

omgevingsvergunning aandacht dient te worden geschonken aan de genoemde milieuaspecten, indien deze voor de betrokken inrichting relevant zijn. Dit kan onder meer door het opnemen van voorschriften.

[Naar inhoudsopgave](#)

Wro

JnB 2024, 469

Tussenspraak en Tussenuitspraak MK ABRS, 24-04-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1724](#)

raad van de gemeente Someren, verweerder.

Wet ruimtelijke ordening (Wro) 3.1

WRO. BESTEMMINGSPLAN. PLANREGELS. Vaststelling bestemmingsplan.

De raad mocht aannemen dat er een ruimtelijk relevant verschil is tussen bewoning van een pand door één huishouden en het gebruik van een pand door meerdere huishoudens of individuen, omdat dit van invloed kan zijn op het woon- en leefklimaat van de omgeving.

Verwijzing naar ABRS 13-10-2021, [ECLI:NL:RVS:2021:2270](#) en 26-05-2021,

[ECLI:NL:RVS:2021:1089](#).

De Afdeling acht een onderscheid tussen het huisvesten van personen die uit Nederland komen, en die uit een ander land komen, discriminerend en niet ruimtelijk relevant. Voor zover de planregels zich specifiek richten op arbeidsmigranten, zijn die dan ook in strijd met artikel 3.1 van de Wro.

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2024, 470

Tussenspraak MK Rechtbank Overijssel, 02-05-2024, [ECLI:NL:RBOVE:2024:2410](#)

college van Gedeputeerde Staten van Overijssel (het college), verweerder.

Habitatrichtlijn (Hrl) 6 lid 2

Wet natuurbescherming (Wnb) 5.4 lid 1, lid 2

NATUURBESCHERMING. NATUURVERGUNNING. INTREKKING. Afwijzing verzoek tot het gedeeltelijk intrekken van de natuurvergunning van een veehouderij. I.c. wordt geoordeeld dat het college onvoldoende inzichtelijk heeft gemaakt waarom de gedeeltelijke intrekking van de natuurvergunning niet nodig is ter uitvoering van artikel 6, tweede lid, van de Hrl. Niet is in geschil dat de vergunde activiteit (de melkrundveetak van het bedrijf) leidt tot een toename van stikstofdepositie op het al stikstofoverbelaste Natura 2000-gebied met als gevolg een dreigende verslechtering of verstoring met significante gevolgen voor dat gebied. Dit betekent dat passende maatregelen moeten worden getroffen om die verslechtering of significante verstoring van deze habitattypen te voorkomen. Naar het oordeel van de rechtbank zouden de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijen (Lbv) en Lbv-plus mogelijk kunnen worden aangemerkt als passende maatregelen, omdat daarmee mogelijk uitvoering kan worden gegeven aan de noodzakelijke daling van stikstofdepositie in het Natura 2000-gebied binnen een afzienbare termijn. Het college heeft echter onvoldoende

inzichtelijk gemaakt dat dit inderdaad het geval is, omdat het college zijn motivering onvoldoende heeft toegespitst op het Natura 2000-gebied. Het college heeft onvoldoende inzichtelijk gemaakt dat de getroffen maatregelen ervoor zorgen dat er geen verslechtingen of verstoringen optreden van de habitats en soorten in het Natura 2000-gebied, zoals artikel 6, tweede lid, van de Hrl eist. Het college krijgt de gelegenheid om dit gebrek te herstellen.

JnB 2024, 471

MK Rechtbank Oost-Brabant, 23-04-2024, [ECLI:NL:RBOBR:2024:1647](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Noord-Brabant, het college.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7 lid 2

NATUURBESCHERMING. POSITIEVE WEIGERING. Positieve weigering van een aanvraag om een natuurvergunning voor het wijzigen van een veehouderij met mestverwerkingsinstallatie. **PROCESBELANG.** I.c. is sprake van procesbelang. Verwijzing naar uitspraken ABRS van 17-01-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:129](#) en [ECLI:NL:RVS:2024:131](#).

REFERENTIESITUATIE. Het college heeft onvoldoende onderbouwd dat de natuurvergunning uit 2015 betrekking heeft gehad op zowel de pluimveehouderij als de biogasinstallatie. Het college heeft de natuurvergunning uit 2015 daarom ten onrechte als referentiesituatie beschouwd voor het aangevraagde project. **TWEE PROJECTEN. EXTERNE SALDERING.** De rechtbank beschouwt de veehouderij en de installatie als twee projecten. De gevolgen van de pluimveehouderij kunnen alleen worden betrokken bij het aangevraagde project via externe saldering. In dat geval is wel een natuurvergunning vereist.

[...] 1.1 In deze uitspraak beoordeelt de rechtbank het beroep van eiseres en eisers 2 tegen de weigering van het college om aan vergunninghouder een vergunning op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming (Wnb) te verlenen voor het wijzigen van een veehouderij met mestverwerkingsinstallatie aan de [adres] , in de gemeente Bernheze. Het college heeft de vergunning geweigerd omdat volgens het college geen vergunning nodig is (een zogenoemde positieve weigering).

[...] *Duiding bestreden besluit en procesbelang*

4. Het bestreden besluit is een zogeheten positieve weigering. De aanvraag van vergunninghouder wordt geweigerd, omdat het college zich op het standpunt stelt dat voor de aangevraagde wijziging géén natuurvergunning nodig is. Als het beroep van eisers slaagt, moet mogelijk alsnog een natuurvergunning worden verkregen. Daarom is de rechtbank van oordeel dat sprake is van procesbelang. De rechtbank wijst hiervoor tevens naar de uitspraken van de Afdeling van 17 januari 20246, waarin is overwogen dat tegen een positieve weigering beroep kan worden ingesteld en daarin aan de orde kan worden gesteld of artikel 2.7 van de Wnb in het concrete geval van toepassing is en ruimte biedt voor de verlening van een vergunning. Gelet op deze uitspraken laat de rechtbank verder in het midden wat de betekenis is van het bestreden besluit voor toekomstige projecten (of de positieve weigering kan dienen als referentiesituatie). Daar is de Afdeling in de genoemde uitspraken van 17 januari 2024 ook niet aan toegekomen. De betekenis van een positieve weigering bij een wijziging of uitbreiding van een activiteit of bij wijziging van regelgeving, kan aan de orde worden gesteld in een procedure over een besluit dat in het kader daarvan wordt genomen.

[...] 8.7 In deze zaak stelt de rechtbank vast dat in de natuurvergunning uit 2015 met geen enkel woord wordt gerept over de biogasinstallatie. De aanvraag betreft het in bedrijf hebben van een pluimveehouderij aan de [adres] . Slechts de gevolgen van het houden van dieren zijn beoordeeld in het betreffende besluit zelf. Naar het oordeel van de rechtbank is een biogasinstallatie niet

noodzakelijk voor een veehouderij en ook niet inherent aan een veehouderij. Daarom hoort een biogasinstallatie niet automatisch bij een veehouderij en zal de biogasinstallatie als zodanig specifiek moeten worden benoemd in de vergunning. Dat is niet gebeurd. De omstandigheid dat het niet gebruikelijk was dergelijke installaties te beoordelen, wil niet zeggen dat de biogasinstallatie daarmee automatisch is vergund. Dit is slechts anders als de biogasinstallatie in 2015 nadrukkelijk ook is aangevraagd als onderdeel van het aangevraagde project. Beide partijen wijzen op oude inrichtingstekeningen waarop een biogasinstallatie met twee WKK's is aangegeven. De rechtbank twijfelt er ook niet aan dat vóór 2015 een biogasinstallatie met twee WKK's is aangevraagd en dat hiervoor Hinderwetvergunningen, bouwvergunningen en een revisievergunning als bedoeld in artikel 8.4 van de Wet milieubeheer (oud) zijn verleend die ook worden vermeld in de vergunningshistorie in de natuurvergunning uit 2015. De rechtbank leidt hieruit echter niet af dat de biogasinstallatie in 2015 ook uitdrukkelijk is aangevraagd. De tekeningen lijken eerder te zijn overgelegd om de omvang van de referentiesituatie aan te duiden. De rechtbank neemt hierbij in aanmerking dat ten tijde van het indienen van de aanvraag voor een natuurvergunning in februari 2015 de biogasinstallatie aan de [adres] op naam stond van [naam] BV. Dit bedrijf dreef de inrichting die alleen en uitsluitend de biogasinstallatie omvatte en beschikte over een omgevingsvergunning milieu uit 2013 die alleen betrekking had op deze activiteit. Het was een aparte inrichting als bedoeld in de Wet milieubeheer. Het is niet vanzelfsprekend dat pluimveehouderij [naam] in 2015 een natuurvergunning zou aanvragen voor een project dat zowel de inrichtingen aan de [adres] als de [adres] zou omvatten, mede gelet op het feit dat dit bedrijf geen eigenaar was van de biogasinstallatie en dus ook geen belang had om een natuurvergunning aan te vragen voor een installatie die niet van haar was. Onder deze omstandigheden is de rechtbank van oordeel dat het college onvoldoende heeft onderbouwd dat de natuurvergunning uit 2015 betrekking heeft gehad op zowel de pluimveehouderij als de biogasinstallatie. Het college heeft de natuurvergunning uit 2015 daarom ten onrechte als referentiesituatie beschouwd voor het aangevraagde project. Deze beroepsgrond slaagt.

[...] 9.6 De rechtbank begrijpt vergunninghouder en het college aldus dat het bestreden besluit ziet op de samenvoeging van twee projecten tot één project waarbij het ene project kan worden ingezet ten behoeve van het andere project door middel van intern salderen.

9.7 Naar het oordeel van de rechtbank is dit een route die niet kan worden gevolgd om meerdere redenen.

- De rechtbank stelt voorop dat de installatie aan de [adres] niet nodig is om de pluimveehouderij te exploiteren. De opstallen van de pluimveehouderij zijn niet nodig om de installatie aan de [adres] te exploiteren.

- Ten tijde van het bestreden besluit was de installatie op de [adres] een aparte inrichting die was vergund in de vergunning van 2013. Dat geldt overigens ook voor de aangevraagde mestverwerkingsinstallatie. Dat volgt uit de uitspraak van 23 maart 2022 van de Afdeling. 11 Ten tijde van de aanvraag en het bestreden besluit heeft vergunninghouder meerdere aanvragen ingediend met betrekking tot de inrichting aan de [adres] die niet tevens zagen op het perceel [adres] .

- Ten tijde van het bestreden besluit waren de milieuvergunningen uit 1999 en 2008 voor de pluimveehouderij aan de [adres] ingetrokken.

- Uit hetgeen hierboven is overwogen, volgt bovendien dat met de verlening van de natuurvergunning in 2015 de pluimveehouderij op de [adres] en de installatie op [adres] op dat moment moesten worden beschouwd als twee projecten. Met andere woorden, de [adres] en de [adres] zijn gescheiden projecten.

– De eerder vergunde WKK's op de [adres] waren betrokken in de milieuvergunningen die ten grondslag hebben gelegen aan de natuurvergunning in 2015 en behoorden bij het project van de pluimveehouderij aan de [adres] . Voor de biogasinstallatie was geen natuurvergunning verleend. De in het verleden vergunde WKK's of de biogasinstallatie op de [adres] kunnen niet dubbel worden ingezet als referentiesituatie ten behoeve van de installatie op de [adres] .

– De enkele omstandigheid dat beide percelen weer in eigendom zijn van één partij is onvoldoende om te spreken over één project waarbij intern kan worden gesaldeerd.

9.8 Volgens de rechtbank kunnen de gevolgen van de pluimveehouderij alleen worden betrokken bij het aangevraagde project via externe saldering. In dat geval is wel een natuurvergunning vereist. Bovendien zal het college haar Beleidsregel Natuurbescherming moeten betrekken bij de vergunningverlening. Het college heeft dit ten onrechte niet gedaan in het bestreden besluit. [...]

JnB 2024, 472

Voorzieningenrechter Rechtbank Den Haag, 12-04-2024, [ECLI:NL:RBDHA:2024:6415](#)

college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, het college.

Wet natuurbescherming (Wnb) 3.8 lid 5

Regeling natuurbescherming 3.1 lid 2

NATUURBESCHERMING. GOEDKEURING FAUNABEHEERPLAN. NATUURONTHEFFING.

Verzoeken om voorlopige voorziening tegen de goedkeuring van het “Faunabeheerplan konijn Zuid-Holland 2023-2029” en de verleende ontheffing van verboden op grond van de Wnb voor het doden van konijnen met gebruik van onder meer een (luchtdruk)geweer.

Aangezien de Afdeling in de uitspraak van 08-11-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4116](#) heeft geoordeeld dat de onderbouwing voldoende is, bestaat naar het voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter in deze zaak ook aanleiding voor het oordeel dat het college voldoende heeft gemotiveerd dat de bestreden besluiten noodzakelijk zijn. Het college heeft onvoldoende gemotiveerd dat er geen andere bevredigende oplossingen bestaan. Het college heeft niet onderbouwd dat afname door afschot geen invloed kan hebben op de staat van instandhouding. Gelet op de belangen bij het voorkomen van aanzienlijke schade en gevaarlijke situaties in het Havengebied van Rotterdam en gelet op de omstandigheid dat daar een grote, stabiele populatie van konijnen voorkomt die geen negatieve effecten lijkt te hebben gehad van het al gevoerde beheer, ziet de voorzieningenrechter reden om de bestreden besluiten niet te schorsen voor zover zij zien op het havengebied van Rotterdam. De bestreden besluiten worden voor het overige wel geschorst.

Jnb 2024, 473

Voorzieningenrechter Rechtbank Den Haag, 18-04-2024, [ECLI:NL:RBDHA:2024:5598](#)

college van gedeputeerde staten van Zuid-Holland, verzoekster.

Wet natuurbescherming (Wnb) 3.1, 3.3

Omgevingsverordening 2019 van de provincie Zuid-Holland 3.59

NATUURBESCHERMING. GOEDKEURING FAUNABEHEERPLAN. RECHTSGEVOLGEN. I.c. wordt geoordeeld dat het bestreden goedkeuringsbesluit in ieder geval rechtsgevolgen heeft voor zover het faunabeheerplan betrekking heeft op het vernielen van (eieren en) nesten van de zilvermeeuw en de kleine mantelmeeuw. Deze maatregelen hebben immers betrekking op de in artikel 3.59, eerste lid, van de Omgevingsverordening 2019 opgenomen vrijstelling voor het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van de zilvermeeuw en de kleine mantelmeeuw. Voorts ziet de voorzieningenrechter aanleiding om er voorshands vanuit te gaan dat ook de goedkeuring van de verplaatsing van nesten vatbaar is voor bezwaar en beroep en dat de voorzieningenrechter bevoegd is om ook daarover een voorlopig oordeel te geven.

[...] 1. In deze uitspraak beslist de voorzieningenrechter op het verzoek om een voorlopige voorziening van verzoekster tegen de goedkeuring van het "Faunabeheerplan meeuwen havengebieden van Rotterdam, Dordrecht en Alblasserdam 2022-2027 (het faunabeheerplan).

[...] *Rechtsgevolgen goedkeuringsbesluit*

7. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van state (de Afdeling) heeft in haar uitspraak van 20 maart 2019 ([ECLI:NL:RVS:2019:875](#)) overwogen dat de goedkeuring van een faunabeheerplan een rechtshandeling is voor zover dat betrekking heeft op de landelijke en provinciale vrijstellingen. Een goedgekeurd faunabeheerplan is een voorwaarde voor het gebruik kunnen maken van de landelijke en provinciale vrijstellingen. Het wijzigt in zoverre de rechtspositie van belanghebbenden en heeft dan ook rechtsgevolg. Dit rechtsgevolg is zelfstandig en niet slechts procedureel, omdat geen nader besluit nodig is om van de vrijstellingen gebruik te mogen maken. In zoverre is een goedkeuringsbesluit een besluit als bedoeld in artikel 1:3, eerste lid, van de Awb dat vatbaar is voor bezwaar en beroep, aldus de Afdeling. Dat geldt echter niet voor goedkeuring van maatregelen in een faunabeheerplan die niet vallen onder de landelijke of provinciale vrijstelling en waarvoor nog een ontheffing nodig is op grond van artikel 3.3, eerste lid, van de Wnb.

8. Naar het voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter heeft het bestreden goedkeuringsbesluit in ieder geval rechtsgevolgen voor zover het faunabeheerplan betrekking heeft op het vernielen van (eieren en) nesten van de zilvermeeuw en de kleine mantelmeeuw (de maatregelen onder 4 en 5 als weergegeven in rechtsoverweging 2). Deze maatregelen hebben immers betrekking op de in artikel 3.59, eerste lid, van de Omgevingsverordening 2019 opgenomen vrijstelling voor het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van de zilvermeeuw en de kleine mantelmeeuw. Daarom is het goedkeuringsbesluit in zoverre vatbaar voor bezwaar en beroep en is de voorzieningenrechter in zoverre bevoegd daarover een voorlopig oordeel te geven.

9. Verzoekster betoogt dat het goedkeuringsbesluit ook rechtgevolgen heeft voor zover het faunabeheerplan betrekking heeft op het opzettelijk verplaatsen van nesten van de zilvermeeuw en de kleine mantelmeeuw (de maatregel onder 3). Zij bepleit dat dit ook valt onder de provinciale vrijstelling, nu sprake is van het opzettelijke beschadigen van nesten en het verplaatsen regelmatig niet lukt en leidt tot het vernielen van nesten. Met verwijzing naar de uitspraak van de Afdeling van 6 september 2023 ([ECLI:NL:RVS:2023:3401](#)) stelt eiseres dat de vrijstelling ook van toepassing is omdat sprake is van voorwaardelijk opzet.

Het college betwist dat en stelt dat de maatregel van verplaatsing niet valt onder de vrijstelling. Het faunabeheerplan heeft in zoverre geen rechtsgevolgen. Het college stelt dat voor het uitvoeren van die maatregelen nog een ontheffing nodig is als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wnb. Die ontheffing is door het college op 24 maart 2022 verleend. Daartegen zijn door verzoekster geen rechtsmiddelen ingesteld, zodat die ontheffing inmiddels onherroepelijk is.

10. De voorzieningenrechter stelt vast dat het college in het verweerschrift erkent dat het vernielen van nesten een zekere relatie heeft met het verplaatsen van nesten omdat, als het verplaatsen mislukt, het nest verloren gaat. Blijkens het overzicht zijn er in 2022 en 2023 80 verplaatsingen geweest, waarvan er 11 zijn mislukt en hebben geleid tot vernietiging. Daaruit kan worden afgeleid dat er een niet te verwaarlozen kans bestaat dat verplaatsingen leiden tot vernietiging of beschadiging van nesten. Verder wordt en is de ontheffing voor de verplaatsingen slechts verleend voor overtreding van het verbod van artikel 3.1, derde lid, van de Wnb om eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben. Die ontheffing ziet dus niet op het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten als bedoeld in het tweede lid van artikel 3.1 van de Wnb. Gelet op het voorgaande kan naar het oordeel van de voorzieningenrechter niet worden uitgesloten dat de bodemrechter tot de conclusie komt dat het verplaatsen van nesten wel valt onder de provinciale vrijstelling voor het opzettelijk vernietigen of beschadigen van nesten. Nu geen uitzondering is dat verplaatsing leidt tot vernietiging van nesten en dit onomkeerbare gevolgen heeft, ziet de voorzieningenrechter aanleiding om er voorshands vanuit te gaan dat ook de goedkeuring van de verplaatsing van nesten vatbaar is voor bezwaar en beroep en dat de voorzieningenrechter bevoegd is om ook daarover een voorlopig oordeel te geven. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Erfgoedwet

JnB 2024, 474

MK ABRS, 08-05-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1968](#)

minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (thans: de staatssecretaris, hierna: de minister).

Monumentenwet 1988 3, 8

Erfgoedwet 3.1, 3.4, 9.3

ERFGOEDWET. AANWIJZING MONUMENT. RECHTSGEVOLGEN. Het is mogelijk om op grond van artikel 3, eerste lid, van de Monumentenwet 1988 en artikel 3.1, eerste lid, van de Erfgoedwet een aanvraag te doen tot aanwijzing van een beschermd monument. Verwijzing naar ABRS 10-04-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1508](#). POM-STATUS. I.c. heeft de minister zich ten onrechte op het standpunt gesteld dat het enige rechtsgevolg van de aanwijzing van een monument is dat de beschermende werking van de Monumentenwet 1988 (thans: Erfgoedwet) in werking treedt. Aangenomen moet worden dat de reactie op een verzoek om een monumentnummer toe te kennen - oftewel een verzoek om tot aanwijzing als zelfstandig monument over te gaan - op rechtsgevolg is gericht en een voor bezwaar vatbaar besluit is, ook als de beschermende werking op zichzelf al is voorzien via "bijbescherming".

[...] Aanwijzing monument en rechtsgevolgen

7.1. Monumenten worden als zodanig aangewezen bij besluit. In een aanwijzingsbesluit kan één onroerende zaak als beschermd monument worden aangewezen, maar ook samenstellende

onderdelen tezamen. De zogenoemde redengevende omschrijving dient daarbij om aan te geven welke aspecten en bestanddelen van het object of de samenstellende onderdelen in het bijzonder beschermingswaardig zijn. Met het opnemen van een aspect of bestanddeel in de redengevende omschrijving en het onherroepelijk worden van het betrokken aanwijzingsbesluit, komt de beschermende werking van de Monumentenwet (thans: Erfgoedwet) tot stand (zie ook: de uitspraak van de Afdeling van 25 november 2009, [ECLI:NL:RVS:2009:BK4373](#)).

Zoals op de zitting is besproken, krijgt een bij besluit aangewezen monument -de onroerende zaak of de samenstellende onderdelen- als zodanig een monumentnummer, waaronder het monument in het register vindbaar is. Aan een object kan dus op twee manieren de beschermende werking van de Monumentenwet 1988 (thans: Erfgoedwet) toekomen: door het object op te nemen in een reeds bestaande redengevende omschrijving zonder eigen monumentnummer, het zogenoemde bijbeschermen, of door het object zelfstandig aan te wijzen als monument, waarna het een eigen monumentnummer krijgt.

[...] 7.2. De rechtbank en de minister zijn ervan uitgegaan dat het, zoals de Afdeling heeft geoordeeld in haar uitspraak van 30 september 2015, [ECLI:NL:RVS:2015:3040](#), met de per 1 januari 2012 in werking getreden gewijzigde wettekst van artikel 3, eerste lid, van de Monumentenwet 1988, niet meer mogelijk was om een aanvraag te doen om een object zelfstandig aan te wijzen als monument, en de minister alleen ambtshalve monumenten kon aanwijzen.

De Afdeling is in haar uitspraak van 10 april 2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1508](#), teruggekomen van wat is overwogen in de uitspraak van 30 september 2015. Zoals in de uitspraak van 10 april 2024 is overwogen, volgt uit de systematiek van de Awb dat indien een ambtshalve beslissing van de minister om een beschermd monument aan te wijzen een beschikking is, het verzoek van een belanghebbende om een zodanige beschikking te nemen een aanvraag is in de zin van artikel 1:3, derde lid, Awb. Uit artikel 1:3, tweede lid, Awb volgt dat de afwijzing van een dergelijke aanvraag een beschikking is. Dat in artikel 3, eerste lid, van de Monumentenwet 1988 en in artikel 3.1, eerste lid, van de Erfgoedwet is bepaald dat de minister ambtshalve een besluit kan nemen om een beschermd monument aan te wijzen, maakt dit niet anders. Daarmee wordt niet uitgesloten dat daartoe door een belanghebbende ook een aanvraag kan worden gedaan. De enkele stelling in de memorie van toelichting bij artikel 3 van de Monumentenwet 1988 en artikel 3.1 van de Erfgoedwet dat een verzoek niet de status van een aanvraag heeft, is onvoldoende om af te wijken van de systematiek van de Awb. Hierbij is van belang dat het onwenselijk is dat tegen de ambtshalve aanwijzing bij de bestuursrechter kan worden opgekomen, maar dat een belanghebbende zich tegen de weigering daarvan zou moeten wenden tot de burgerlijke rechter.

Dit betekent dat het, anders dan waar partijen en de rechtbank vanuit gingen, mogelijk is om op grond van artikel 3, eerste lid, van de Monumentenwet 1988 en artikel 3.1, eerste lid, van de Erfgoedwet een aanvraag te doen tot aanwijzing van een beschermd monument.

POM-status

8. Op grond van artikel 30, eerste lid, van de Subsidieregeling instandhouding monumenten (hierna: Subsidieregeling), kan de minister op aanvraag een privaatrechtelijke rechtspersoon of kerkgenootschap aanwijzen als professionele organisatie voor monumentenbehoud. Op grond van artikel 30, tweede lid, van de Subsidieregeling wijst de minister een organisatie slechts aan indien zij eigenaar is van ten minste twintig rijksmonumenten en zij op professionele wijze de monumentale waarden van de monumenten in stand houdt. Op de zitting heeft de minister aangegeven dat hij om het aantal rijksmonumenten te bepalen kijkt naar het aantal monumenten dat zelfstandig als zodanig is aangewezen en dat op grond van die aanwijzing beschikt over een eigen monumentnummer, en niet naar losse objecten binnen een redengevende omschrijving, die vallen onder hetzelfde monumentnummer.

8.1. De Afdeling is van oordeel dat de minister zich ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat het enige rechtsgevolg van de aanwijzing van een monument is dat de beschermende werking van de Monumentenwet 1988 (thans: Erfgoedwet) in werking treedt. Ingevolge artikel 30, tweede lid, van de Subsidieregeling is de aanwijzing tevens een wettelijk geregeld vereiste om het monument te kunnen laten meetellen voor het voldoen aan de minimumeis voor het in aanmerking komen als POM en voor de hieruit ingevolge de Subsidieregeling voortvloeiende voordelen, zoals aanspraak op een hoger subsidiebedrag ingevolge artikel 13 van de Subsidieregeling en aanspraak op voorrang bij de volgorde van beslissen ingevolge artikel 14 van deze regeling. De beschermende werking en de mogelijkheid om vanwege beperkingen die de status van monument meebrengt subsidie te verkrijgen, zijn met elkaar samenhangende gevolgen van een aanwijzing als zelfstandig monument. Aanwijzing en subsidiëring vinden hun basis in dezelfde formele wet, die op beide onderdelen wordt uitgevoerd door hetzelfde bestuursorgaan. Op grond van het voorgaande moet worden aangenomen dat de reactie op een verzoek om een monumentnummer toe te kennen - oftevel een verzoek om tot aanwijzing als zelfstandig monument over te gaan - op rechtsgevolg is gericht en een voor bezwaar vatbaar besluit is, ook als de beschermende werking op zichzelf al is voorzien via "bijbescherming". [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Ambtenarenrecht

JnB 2024, 475

MK Rechtbank Oost-Brabant, 01-03-2024, [ECLI:NL:RBOBR:2024:770](#)

dagelijks bestuur van de GGD Brabant-Zuidoost.

AMBTENARENRECHT. DIENSTONGEVAL. AMBULANCEMEDEWERKER. GGD heeft geen voldoende maatregelen genomen dan wel onderzoek gedaan om gezondheidsschade als gevolg van het werken met de brancards te voorkomen. Beroep gegrond.

5.6.4. De rechtbank is van oordeel dat uit wat de GGD naar voren heeft gebracht niet volgt dat hij in 2007 tot en met 2010 voldoende maatregelen heeft genomen dan wel onderzoek heeft gedaan om gezondheidsschade als gevolg van het werken met de brancards te voorkomen. Gelet op de conclusies van het rapport van Locomotion zijn werktechnieken en dus tilinstructies en ergocoaches niet voldoende. Dat er volgens de GGD in 2010 geen andere mogelijkheid was dan de brancards te gebruiken die al werden gebruikt, is niet aannemelijk (gelet op de genoemde andere technieken in het rapport) en is niet voldoende voor de conclusie dat hij aan zijn zorgplicht heeft voldaan. Gelet op de bekendheid in 2007 met de structurele overbelasting – en daarmee samenhangende soms ernstige en voorzienbare gezondheidsrisico's voor zijn medewerkers - mocht van de GGD in redelijkheid worden verlangd dat hij ten minste onderzoek had gedaan naar alternatieve systemen (zoals bijvoorbeeld een lift of hydraulische technieken) of andere maatregelen. De GGD heeft niet aannemelijk gemaakt dat hij in de periode 2007 tot en met 2010 onderzoek heeft gedaan, offertes heeft opgevraagd of daartoe op zijn minst enige inspanningen heeft gedaan. Niet gebleken is dat de GGD naar aanleiding van dit belangrijke rapport enige actie heeft ondernomen.

5.6.5. De GGD heeft naar voren gebracht dat er in 2010 nog geen elektrische brancards op de markt waren. Daartoe heeft hij onder meer berichten uit de pers, een bezwaarschrift van een andere GGD over de stand van de techniek, en een document uit 2012 ingediend. Uit dit laatste document volgt dat op dat moment bepaalde elektrische brancard aan Europese normen voldoen. Dat elektrische

brancards in 2010 nog niet op de markt waren, betekent echter niet dat de GGD voldoende invulling heeft gegeven aan zijn zorgplicht. Gelet op de conclusies in het rapport van Locomotion uit 2007 had het op de weg van de GGD gelegen om vanaf 2007 onderzoek te doen naar de mogelijkheden van elektrische brancards, dan wel onderzoek te doen naar brancards met bijvoorbeeld een lift of andere hulpmiddelen. De GGD heeft geen gegevens overgelegd uit de periode 2007 tot en met 2010, waaruit volgt dat zij enige actie heeft ondernomen naar aanleiding van de conclusies uit het rapport van Locomotion terwijl daarin wordt gesproken over voorzienbare ook ernstige gezondheidsschade.

5.6.6. De GGD heeft verder naar voren gebracht dat in de functiebeschrijving van een ambulanceverpleegkundige is opgenomen “*Er is een verhoogd risico op persoonlijk letsel vanwege de inhoud en omstandigheden van de werkzaamheden.*” Ook al kan niet ieder risico worden uitgesloten, dit betekent echter niet dat werknemers ervan uit moeten gaan dat er geen zorgplicht zou gelden voor de GGD om wegens het onderzoek van Locomotion bekende, voorzienbare en soms ernstige gezondheidsrisico's, te minimaliseren.

5.6.7. Dat eiseres getild zou hebben in een houding waarvan zij door de ontvangen scholing wist dat deze niet ergonomisch verantwoord was, kan de GGD niet baten nu eiseres heeft uitgelegd dat zij volgens de instructies bij het hoofdeinde van de brancard moest blijven. Verder is het niet doorslaggevend omdat de rechtbank heeft geconcludeerd dat de GGD niet aan de op haar rustende zorgplicht heeft voldaan en omdat uit het rapport van Locomotion duidelijk wordt dat er ook bij een juiste houding overbelasting bestaat. Het standpunt van de GGD dat eiseres de brancard heeft getild met een andere persoon, dus met zijn tweeën waardoor de belasting evident anders is, ontslaat de GGD evenmin van zijn zorgplicht. Van belang is daarbij dat uit een uitspraak van de Hoge Raad volgt dat wanneer een bepaald gewicht door meer personen wordt getild, het van een (groot) aantal omstandigheden afhankelijk is welk gewicht door iedere persoon afzonderlijk wordt getild. [...] Het argument gaat ook daarom niet op.

[Naar inhoudsopgave](#)

Werkloosheid

JnB 2024, 476

Rechtbank Oost-Brabant, 15-03-2024, [ECLI:NL:RBOBR:2024:1054](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Werkloosheidswet (WW) 64 lid 8

WERKLOOSHEID. FAILLISSEMENTSUITKERING. I.c. is er onvoldoende reden om te oordelen dat de toepassing van artikel 64, achtste lid, van de WW eiser op zo'n manier raakt dat toepassing van de bepaling achterwege zou moeten blijven. De rechtbank kan dus niet afwijken van dit wetsartikel.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

APV

JnB 2024, 477

ABRS, 08-05-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1951](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

Algemene plaatselijke verordening van Amsterdam (APV) 4.20 lid 1 onder a

APV. LAST ONDER DWANGSOM. RECHTSPERSOON. OVERTREDER. Volgens het college heeft de vennootschap artikel 4.20, eerste lid, onder a, van de APV overtreden door drie of meer voertuigen die haar toebehoren op de weg in elkaars nabijheid te parkeren. I.c. wordt geoordeeld dat het college de vennootschap terecht als overtreder van het verbod in artikel 4.20, eerste lid, onder a, van de APV heeft aangemerkt. De verboden gedragingen passen in de normale bedrijfsvoering van de vennootschap en de vennootschap had de verboden gedragingen kunnen voorkomen. De vennootschap heeft als exploitant van een autoverhuurbedrijf niet de zorg betracht die redelijkerwijs van haar kon worden verwacht met het oog op het voorkomen van de verboden gedragingen, doordat zij geen gedragsregels over het parkeerbeleid van de gemeente Amsterdam heeft opgenomen in haar huurvoorwaarden dan wel door de huurders onvoldoende te instrueren over het geldende parkeerbeleid in de gemeente Amsterdam. In zoverre kon de vennootschap erover beschikken of de verboden gedraging kon plaatsvinden. Verwijzing naar ABRS 31-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2067](#), HR 21-10-2003, [ECLI:NL:HR:2003:AF7938](#) (Drijfmest-arrest), zoals verduidelijkt in HR 26-04-2016, [ECLI:NL:HR:2016:733](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Gezondheid

JnB 2024, 478

Kort geding, Rechtbank Limburg, 08-05-2024, [ECLI:NL:RBLIM:2024:2330](#)

Verordening EG 178/2002

Verordening EG 1107/2009

GEWASBESCHERMINGSMIDDELEN LELIETEELT. EUROPEESRECHTELIJK VOORZORGSBEGINSEL. CIVIEL RECHT. KORT GEDING. In deze zaak vragen omwonenden van een akker om een verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen voor de lelieteelt. Zij zijn bang voor ernstige gezondheidsschade voor henzelf en hun kinderen. Volgens de teler valt er niets te vrezen omdat de gewasbeschermingsmiddelen zijn getest en goedgekeurd om te gebruiken. De voorzieningenrechter wijst het verbod toe omdat zij de kans op gezondheidsschade gezien de intensiteit van het gebruik van de gewasbeschermingsmiddelen aannemelijk vindt.

Bij deze uitspraak is een [nieuwsbericht](#) ("Verbod teler om gewasbeschermingsmiddelen lelieteelt te gebruiken") uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Huisvesting

JnB 2024, 479

MK ABRS, 08-05-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1870](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

Huisvestingswet 2014 21 aanhef en onder a

Huisvestingsverordening Amsterdam 2016 3.1.2

HUISVESTING. BOETE. OVERTREDING. LEX CERTA. Boete voor het verhuren van woning aan arbeidsmigranten in Amsterdam. I.c. heeft het college zich ten onrechte op het standpunt gesteld dat er sprake is van onttrekking van de woning aan de woningvoorraad zonder vergunning. Het college heeft niet aangetoond dat de woning door de bewoners niet werd gebruikt met als doel om daar gedurende langere tijd de meeste tijd hoofdverblijf te houden en heeft niet gesteld, en in het verlengde daarvan niet onderbouwd, dat de woning niet werd gebruikt door dezelfde personen volgens een vast patroon. Het beroep op het lex certa-beginsel slaagt niet.

[...] 4. Het college heeft naar aanleiding van de bevindingen van de toezichthouders een boete [...] en een last onder dwangsom [...] opgelegd aan [appellanten] enerzijds en [appellante] anderzijds. Volgens het college blijkt uit het onderzoek dat een deel van de woning in strijd met artikel 21, aanhef en onder a, van de Huisvestingswet 2014 is onttrokken of onttrokken is gehouden, doordat deze voor kortdurend verblijf wordt verhuurd.

[...] Overtreding artikel 21, aanhef en onder a, van de Huisvestingswet 2014?

[...] 10.1. [...] In de Huisvestingswet 2014 is geen definitie gegeven van bewoning of onttrekking.

Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (bijvoorbeeld in de uitspraak van de Afdeling van 30 oktober 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:3650](#), r.o. 4.1), moet voor de vraag of artikel 21, aanhef en onder a, van de Huisvestingswet 2014 is overtreden, worden beoordeeld of de woning werd bewoond in de zin van de Huisvestingswet 2014. Wonen in de zin van de Huisvestingswet 2014 is het gebruik van een woning met als doel aldaar gedurende langere tijd de meeste tijd hoofdverblijf te houden met als verdere kenmerken inschrijving in de brp, binding met en zorg voor de woonomgeving en gebruik door dezelfde personen volgens een vast patroon. Bij inschrijving in de brp bestaat in beginsel een vermoeden dat een persoon hoofdverblijf heeft in de woning. Het belang van inschrijving in de brp volgt ook uit de geschiedenis van de totstandkoming van de Huisvestingswet (zie Kamerstukken II, 2009/10, 32 271, nr. 3, p. 26). Daarin is vermeld dat wanneer een woning wordt gebruikt voor bewoning en de bewoner zich inschrijft in de brp, geen sprake is van onttrekken. Zelfs wanneer dit voor een kortere periode, zoals zes maanden, het geval is, aldus de geschiedenis van de totstandkoming van de Huisvestingswet 2014.

In de artikelsgewijze toelichting op artikel 3.1.2 van de Huisvestingsverordening Amsterdam 2016, zoals deze luidde ten tijde van belang, is over de vergunningplicht voor onttrekking vermeld dat onder "aan de bestemming onttrekken" wordt verstaan elk ander gebruik dan permanente bewoning. De betekenis van het begrip "bewoning" is gelijk aan de betekenis die daaraan in het normale spraakgebruik wordt gehecht. Wie een huis bewoont en is ingeschreven in de brp heeft daar, permanent, zijn hoofdverblijf. Permanent houdt een periode van ten minste zes maanden in, aldus de toelichting.

10.2. De Afdeling begrijpt het betoog van [appellanten] en [appellante] zo, dat zij een beroep doen op het zogenoemde lex certa-beginsel. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer in de uitspraak van 16 januari 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:109](#), r.o. 4.2) verlangt het lex certa-beginsel, dat

onder meer besloten ligt in artikel 7 van het EVRM, van de wetgever dat hij met het oog op de rechtszekerheid op een zo duidelijk mogelijke wijze de verboden gedragingen omschrijft. Daarbij moet niet uit het oog worden verloren dat de wetgever soms met een zekere vaagheid, bestaande uit het gebruik van algemene termen, verboden gedragingen omschrijft om te voorkomen dat gedragingen die strafwaardig zijn buiten het bereik van die omschrijving vallen. Die vaagheid kan onvermijdelijk zijn, omdat niet altijd te voorzien is op welke wijze de te beschermen belangen in de toekomst zullen worden geschonden en omdat, indien dit wel is te voorzien, de omschrijvingen van verboden gedragingen anders te verfijnd worden met als gevolg dat de overzichtelijkheid wegvalt en daarmee het belang van de algemene duidelijkheid van wetgeving schade lijdt. De enkele omstandigheid dat het begrip 'onttrekken van woonruimte aan de bestemming tot bewoning' als bedoeld in artikel 21, aanhef en onder a, van de Huisvestingswet 2014 aan de hand van de feiten en omstandigheden nadere uitleg vergt, betekent niet dat de oplegging van een sanctie wegens strijd met die bepaling in strijd is met het lex certa-beginsel.

10.3. Het betoog slaagt niet.

[...] 11.1. Uit wat is overwogen onder 10.1 volgt dat voor de vraag of sprake is van woningonttrekking van belang is of de woning wordt gebruikt met als doel daar gedurende langere tijd de meeste tijd hoofdverblijf te houden met als verdere kenmerken inschrijving in de brp, binding met en zorg voor de woonomgeving en gebruik door dezelfde personen volgens een vast patroon. Is iemand ingeschreven in de brp, dan bestaat een vermoeden dat een persoon hoofdverblijf heeft in de woning.

[...] 11.3. De Afdeling stelt voorop dat de woning is gebruikt voor bewoning door (buitenlandse) werknemers die in Nederland werkzaam zijn en niet voor bijvoorbeeld toeristen.

Naar het oordeel van de Afdeling heeft het college niet aangetoond dat de woning door de bewoners niet werd gebruikt met als doel om daar gedurende langere tijd de meeste tijd hoofdverblijf te houden. Dat de bewoners hun hoofdverblijf elders hadden, heeft het college niet onderbouwd. Weliswaar stonden zeven van de acht bewoners niet ingeschreven op het adres in de brp en heeft één bewoner, [persoon A], verklaard dat hij stond ingeschreven in Roemenië, maar dit is onvoldoende om aan te nemen dat zij ten tijde van het bezoek van de toezichthouders op 18 maart 2019 geen hoofdverblijf hadden in de woning. Hierbij is van belang dat het college zelf heeft toegelicht dat het voor de vraag of iemand hoofdverblijf in een woning heeft weinig belang hecht aan een inschrijving in de brp, maar vooral te kijken naar de intentie van de bewoners. De Afdeling acht in dat kader van belang dat geen van de bewoners als doel had maar kort in de woning te blijven wonen en dat bijna alle bewoners ten tijde van dat bezoek meer dan zes maanden in de woning woonden. Dat in de uitzendovereenkomsten van de bewoners die de toezichthouders hebben ingezien, was bepaald dat hun werkgever, [bedrijf A], hen een dienstwoning aanbood gedurende de duur van de uitzendovereenkomst en dat zij na het beëindigen van die overeenkomst de woning binnen vier dagen moesten verlaten, maakt het voorgaande niet anders. Op de zitting bij de Afdeling is namelijk gebleken dat aan deze bepaling in de praktijk geen gevolg werd gegeven. Zo hebben [appellanten] en [appellante] op de zitting onweersproken gesteld dat een aantal bewoners op dat moment nog steeds in de woning woonde, terwijl zij niet meer werkten voor [bedrijf A]. Ook het ontbreken van een schriftelijke huurovereenkomst is onvoldoende om aan te nemen dat de bewoners geen hoofdverblijf in de woning hadden, alleen al omdat schriftelijkheid geen constitutief vereiste is voor de totstandkoming van een huurovereenkomst en een huurovereenkomst dus ook mondeling tot stand kan komen. In dit verband is nog relevant dat ieder van de bewoners maandelijks een bedrag aan huur betaalde aan [appellante]. De stelling van het college in het bestreden besluit dat niet is gebleken dat de bewoners binding met en zorg voor de omgeving hadden, volgt de Afdeling evenmin. Daargelaten dat niet is komen vast te staan dat er geen

huurovereenkomst is en dat het verblijf afhankelijk is van de werkgever, zijn dit geen omstandigheden waaruit binding met en zorg voor de omgeving kan blijken. Het is aan het college om aan te tonen dat de bewoners die binding met en zorg voor de omgeving niet hadden en dat heeft het college niet gedaan. Ten slotte heeft het college niet gesteld, en in het verlengde daarvan niet onderbouwd, dat de woning niet werd gebruikt door dezelfde personen volgens een vast patroon. In dit kader merkt de Afdeling op dat de omstandigheid dat het merendeel van de bewoners al meer dan zes maanden in de woning woonde ten tijde van het bezoek van de toezichthouders er eerder op duidt dat de woning wel door dezelfde personen werd gebruikt volgens een vast patroon. [...] 12. Uit het voorgaande vloeit voort dat het college zich ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat er sprake is van onttrekking van de woning aan de woningvoorraad zonder vergunning. [...]

Zie in dit verband ook de uitspraken van de ABRS van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RVS:2024:1871](#), [ECLI:NL:RVS:2024:1872](#), [ECLI:NL:RVS:2024:1972](#), [ECLI:NL:RVS:2024:1975](#), [ECLI:NL:RVS:2024:1977](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Nederlandschap

JnB 2024, 480

MK ABRS, 24-04-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1697](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

RWN 7, 8 lid 1 c

NEDERLANDERSCHAP. De Afdeling leidt uit het handelen van de burgemeester af dat deze het naturalisatieverzoek van [verzoeker] bewust onder zich heeft gehouden en heeft gewacht met het behandelen hiervan totdat [verzoeker] aan de materiële vereisten voldeed. Onder deze omstandigheden acht de Afdeling het onzorgvuldig van de staatssecretaris om het naturalisatieverzoek af te wijzen om de enkele reden dat op het moment van indiening van het verzoek de termijn van vijf jaar toelating en hoofdverblijf nog niet helemaal was volgelopen.

De Afdeling leidt uit het handelen van de burgemeester af dat deze het naturalisatieverzoek van [verzoeker] bewust onder zich heeft gehouden en heeft gewacht met het behandelen hiervan totdat [verzoeker] aan de materiële vereisten voldeed. Gelet op deze specifieke omstandigheden is de Afdeling van oordeel dat de staatssecretaris het naturalisatieverzoek van [verzoeker] niet heeft mogen afwijzen, alleen omdat zij het verzoek feitelijk te vroeg heeft ingediend bij de gemeente. De Afdeling acht het van belang dat in de Handleiding RWN, paragraaf 3.1 van het beleid voor artikel 7 van de RWN, staat dat als de verzoeker nog niet voldoet aan de voorwaarden voor naturalisatie en/of niet alle vereiste gegevens heeft verstrekt of de gevraagde documenten heeft overgelegd, hem dient te worden ontraden om een verzoek in te dienen. De burgemeester heeft in dit geval de indiening niet ontraden, maar gewacht met het in behandeling nemen en doorsturen van het verzoek totdat [verzoeker] wel aan de materiële vereisten voor naturalisatie voldeed. Het BvVN en de Handleiding RWN staan hieraan niet in de weg. De staatssecretaris mag deze handelwijze van de burgemeester niet ten nadele van [verzoeker] laten werken. Onder deze omstandigheden acht de Afdeling het onzorgvuldig van de staatssecretaris om het naturalisatieverzoek af te wijzen om de

enkele reden dat op het moment van indiening van het verzoek de termijn van vijf jaar toelating en hoofdverblijf nog niet helemaal was afgelopen.

[Naar inhoudsopgave](#)

Wegenverkeerswet

Jnb 2024, 481

Rechtbank Gelderland, 01-05-2024, [ECLI:NL:RBGEL:2024:2595](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Apeldoorn.

Wegenverkeerswet 1994 (Wvw 1994) 2 lid 1, 15 lid 1

Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (Babw) 21

WEGENVERKEERSWET 1994. VERKEERSBESLUIT. NATUURBESCHERMING. Verkeersbesluit om deel van locatie als overloopparkeringsvoorziening mogelijk te maken. In het kader van de onderhavige beoordeling hoeft niet te worden beoordeeld of wordt voldaan aan de verplichtingen van de Wet natuurbescherming. Verwijzing naar ABRS 9-3-2017, [ECLI:NL:RVS:2017:622](#), r.o. 9.1. De aspecten soortenbescherming en gebiedsbescherming dienen aan de orde te komen in het kader van de beoordeling of een ontheffing krachtens de Wet natuurbescherming is vereist en kan worden verleend.

Uit de Wvw 1994 en de rechtspraak volgt dat de natuurbelangen in kaart moeten worden gebracht en moeten worden meegewogen bij de belangenafweging van het verkeersbesluit, maar er is geen rechtsregel waaruit volgt dat een stikstofberekening gemaakt moet worden. Verwijzing naar Voorzieningenrechter Rechtbank Gelderland, 14-09-2022, [ECLI:NL:RBGEL:2022:5527](#), ro. 12.3.

[Naar inhoudsopgave](#)

Wegenwet

JnB 2024, 482

Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 19-04-2024, [ECLI:NL:RBZWB:2024:2578](#)

raad van de gemeente Steenbergen.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 3:2, 3:4, 6:13, 7:1

Wegenwet 9, 11

WEGENWET. ONTREKKING STRAAT AAN OPENBAARHEID. ONTVANKELIJKHEID. OMGEVINGSRECHTELIJKE ZAAK. Besluit om gedeelte straat aan de openbaarheid te onttrekken. De rechtbank is van oordeel dat het besluit in dit geval aangemerkt moet worden als een omgevingsrechtelijk besluit. Hoewel het college ter zitting heeft aangevoerd dat het besluit tot onttrekking van de weg aan de openbaarheid en het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan losstaande besluiten zijn, is er wel degelijk sprake van samenhang. Materieel gezien zijn beide besluiten nodig om het gebied te transformeren van bedrijventerrein naar woongebied. Beide besluiten zijn gelijktijdig door de Raad onder hetzelfde agendapunt genomen en verwijzen naar elkaar. Het feit dat het besluit tot onttrekking aan de openbaarheid van bepaalde gedeelten van de [straat 1] een noodzakelijk onderdeel is van deze transitie van het gebied maakt dat het onttrekkingsbesluit in dit geval

een omgevingsrechtelijk besluit is. Nu dat het geval is, hoeven belanghebbenden geen zienswijzen in te dienen om beroep in te kunnen stellen. Alle eisers zijn ontvankelijk. Verwijzing naar ABRS 14-04-2021, [ECLI:NL:RVS:2021:786](#) en 13-07-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:1981](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Kinderopvang

Jnb 2024, 483

Voorzieningenrechter Rechtbank Midden-Nederland, 25-04-2024, [ECLI:NL:RBMNE:2024:2529](#)
college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht.

Wet kinderopvang (Wko) 1.1, 1.45 lid 3

WET KINDEROPVANG. DEFINITIE KINDEROPVANG. Lasten onder dwangsom om per direct geen kinderen op te vangen op nader aangegeven locaties zonder toestemming van het college. I.c. wordt geoordeeld dat het college zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat de cursussen die verzoeker aanbiedt, moeten worden gezien als kinderopvang in de zin van de Wko. Aan alle drie de elementen van de definitie van kinderopvang in artikel 1.1 van de Wko, is in dit geval voldaan. De voorzieningenrechter wijst de verzoeken om een voorlopige voorziening af. Dat betekent dat verzoeker geen kinderen op mag vangen op de genoemde adressen of een andere locatie en dat de activiteiten van de voorschool en de brede school activiteit niet hervat mogen worden.

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet open overheid / Wet openbaarheid van bestuur

JnB 2024, 484

MK ABRS, 08-05-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1952](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

Wet openbaarheid van bestuur (Wob) 10 lid 2 aanhef en onder e

WOB. VERZOEK. EERBIEDIGING PERSOONLIJKE LEVENSSFEER. MOTIVERING.

Gedeeltelijke openbaarmaking documenten beleid vroegtijdig vertrekken medewerkers gemeente Amsterdam. Uit de uitspraak van 01-10-2014 [ECLI:NL:RVS:2014:3559](#) volgt niet dat het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer niet zwaarder kan wegen dan het belang van openbaarmaking ingeval het een verzoek tot openbaarmaking betreft dat ziet op financiële verstrekkingen aan een ambtenaar. I.c. is niet aannemelijk gemaakt dat het belang van openbaarmaking van op de persoon herleidbare gegevens zwaarder weegt dan de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van de betrokken (top)ambtenaren. Het college heeft de namen van (top)functionarissen niet openbaar hoeven maken.

Bij grote hoeveelheden documenten kan het voorkomen dat een bestuursorgaan inconsequent lakt. Met name indien herhaalde of merkwaardige inconsequenties worden geconstateerd, is het aan het bestuursorgaan om te verklaren waarom dit het geval is.

[...] 1.1. Op 25 september 2018 heeft De Telegraaf het college verzocht om openbaarmaking van documenten over het beleid dat betrekking heeft op het vroegtijdig vertrekken van medewerkers

en/of bestuurders bij de gemeente Amsterdam. Daarbij is onder meer verzocht om financiële regelingen, personeelsdossiers, bedragen en correspondentie. [...]

[...] 4.3. De documenten betreffen deels ook afspraken die zijn gemaakt met ambtenaren die vanwege hun functie in de openbaarheid treden. Indien het gaat om het beroepshalve functioneren van ambtenaren, kan slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. Vergelijk daarvoor de uitspraak van de Afdeling van 17 juni 2015, [ECLI:NL:RVS:2015:1903](#). De Afdeling stelt echter vast dat de afspraken met deze ambtenaren zijn gemaakt vanwege privé-omstandigheden die niets van doen hebben met het uitoefenen van de functie. Anders dan De Telegraaf betoogt volgt uit de uitspraak van de Afdeling van 1 oktober 2014 niet dat het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer niet zwaarder kan wegen dan het belang van openbaarmaking ingeval het een verzoek tot openbaarmaking betreft dat ziet op financiële verstrekkingen aan een ambtenaar. In die uitspraak is overwogen dat het bestuursorgaan in elk concreet geval een afweging dient te maken tussen die belangen en een afweging per categorie gegevens onvoldoende is. Daarbij is van belang, zoals de rechtbank terecht heeft overwogen, dat het belang van openbaarmaking een op zichzelf staand belang is en het gewicht ervan niet afhankelijk is van het onderwerp waarop de documenten betrekking hebben. Vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 25 oktober 2017, [ECLI:NL:RVS:2017:2883](#), onder 9.1. Gelet op het voorgaande heeft De Telegraaf niet aannemelijk gemaakt dat het belang van openbaarmaking van op de persoon herleidbare gegevens zwaarder weegt dan de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van de betrokken (top)ambtenaren.

4.4. Omdat het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid, hoefde het college de namen van de betrokken (top)ambtenaren en andere op hun persoon herleidbare gegevens niet openbaar te maken. De rechtbank is terecht tot dezelfde conclusie gekomen.

[...] 6. Het college betoogt dat de rechtbank bij toetsing aan artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob een onjuiste maatstaf heeft gehanteerd. Volgens het college heeft het een juiste belangenafweging gemaakt. Dat vergelijkbare passages niet zijn geweigerd, betekent niet dat de wel geweigerde passages de rechterlijke toetsing niet kan doorstaan. Verder overweegt de rechtbank ten onrechte dat niet valt in te zien waarom al openbare bedragen in de documenten worden weggelakt. Met het openbaar maken van die bedragen verkrijgt eenieder informatie die, in samenhang met de informatie die met het besluit ook openbaar wordt gemaakt of in combinatie met andere bronnen, leidt tot herleidbaarheid van de betrokkene. Het belang van openbaarmaking weegt dan ook minder zwaar dan het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, aldus het college.

6.1. De Afdeling is van oordeel dat de rechtbank op juiste gronden heeft geoordeeld dat het college of nader moet motiveren waarom met toepassing van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob passages niet openbaar zijn gemaakt of deze passages openbaar moet maken. De Afdeling onderschrijft de overwegingen van de rechtbank daarover en voegt daar in reactie op de gronden van het incidenteel hoger beroep het volgende aan toe. Uit het incidenteel hoger beroep van het college leidt de Afdeling af dat het college veronderstelt dat de rechtbank heeft geoordeeld dat persoonsgegevens openbaar moeten worden gemaakt. Zoals uit het voorgaande volgt, is dat niet het geval. Dat in het ene geval bepaalde passages openbaar zijn gemaakt, terwijl dat in het andere geval met betrekking tot dezelfde passages niet is gedaan, is verdedigbaar mits daarvoor een deugdelijke motivering is gegeven. Zonder die deugdelijke motivering is het niet controleerbaar of het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Bij

grote hoeveelheden documenten kan het voorkomen dat een bestuursorgaan inconsequent lakt. Uit het zorgvuldigheidsbeginsel, genoemd in artikel 3:2 van de Awb, volgt echter dat het bestuursorgaan er zoveel mogelijk voor moet waken dat inconsequenties optreden. Met name indien herhaalde of merkwaardige inconsequenties worden geconstateerd, is het aan het bestuursorgaan om te verklaren waarom dit het geval is. Gelet op het voorgaande is het daarom aan het college om een deugdelijke motivering te geven, die in dit geval ontbreekt. [...]

JnB 2024, 485

Rechtbank Midden-Nederland, 10-04-2024, [ECLI:NL:RBMNE:2024:2123](#)

Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Wet open overheid (Woo)

WOO. VERZOEK. ZOEKSLAG. AANWIJZINGEN MEER STUKKEN. I.c. is de rechtbank van oordeel dat niet kan worden gesteld dat de zoekslag die door de minister ten tijde van de beslissing op bezwaar is verricht onzorgvuldig is geweest. De rechtbank is desondanks met eiser van oordeel dat de overgelegde e-mailberichten aanwijzingen bevatten dat er meer stukken over hem onder de minister moeten berusten dan de stukken die nu aan hem zijn verstrekt. Gegronde beroep en vernietiging bestreden besluit. De rechtbank zal niet bepalen dat de minister het griffierecht aan eiser moet vergoeden en eiser krijgt ook geen vergoeding van zijn proceskosten. Eiser heeft de relevante e-mailberichten pas in de beroepsfase overgelegd. De minister had daar ten tijde van het bestreden besluit dus geen kennis van en daarom kan naar het oordeel van de rechtbank niet worden gesproken van een destijds aan het bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Regulier

JnB 2024, 486

MK ABRS, 30-04-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1777](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Besluit 1/80 7

Vb 2000 3.71 lid 2

REGULIER. Vrijstelling mvv-vereiste. De staatssecretaris heeft ten onrechte van de vreemdeling verlangd dat zij aannemelijk maakt dat zij ten laste komt van referent en daarmee dat ze zijn gezinslid is. Ze is immers een kind van een Turkse werknemer en heeft in Nederland een beroepsopleiding afgerond.

1. De vreemdeling heeft de Turkse nationaliteit en is geboren in 1988. Zij is van 19 juli 2002 tot 10 januari 2014 in bezit geweest van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd, eerst voor verblijf bij haar vader, referent, en daarna in het kader van voortgezet verblijf. Die laatste vergunning heeft de staatssecretaris ingetrokken, omdat de vreemdeling naar Turkije is geremigreerd.

1.1. De vreemdeling heeft een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd aangevraagd voor verblijf bij referent. De staatssecretaris heeft deze aanvraag afgewezen, onder andere omdat de

vreemdeling niet voldeed aan het mvv-vereiste. Het geschil gaat over de vraag of de vreemdeling rechten kan ontlenen aan artikel 7 van Besluit nr. 1/80 en of ze daarmee in aanmerking komt voor vrijstelling van het mvv-vereiste zoals bepaald in artikel 3.71, tweede lid, aanhef en onder e, van het Vb 2000. [...]

3.1. [...] De rechtbank heeft niet onderkend dat artikel 7, tweede alinea, van Besluit nr. 1/80 een andere beoordeling vergt dan de eerste alinea van die bepaling. Uit het arrest Bekleyen [[ECLI:EU:C:2010:30](#)], punten 25 tot en met 27, volgt namelijk dat artikel 7, tweede alinea, ten opzichte van de eerste alinea daarvan een gunstiger bepaling is, die de kinderen van Turkse werknemers een bijzondere behandeling heeft willen voorbehouden - waarop andere gezinsleden geen aanspraak kunnen maken - door hun de toegang tot de arbeidsmarkt na voltooiing van een beroepsopleiding te vergemakkelijken. Anders dan de eerste alinea, stelt de tweede alinea niet als vereiste dat daadwerkelijk in gezinsverband met de Turkse werknemer wordt samengewoond. Dat is het geval, omdat de tweede alinea niet als doel heeft om gunstige voorwaarden voor gezinshereniging in de betrokken lidstaat te scheppen, maar beoogt de toegang van kinderen van Turkse werknemers tot de arbeidsmarkt in die lidstaat te bevorderen. Daarbij geldt dat kinderen in de zin van artikel 7 van Besluit nr. 1/80 zowel minder- als meerderjarig kunnen zijn. Zie het arrest van het Hof van 16 februari 2006, Ergün Torun, [[ECLI:EU:C:2006:112](#)], punten 27 en 28.

3.2. Kinderen van Turkse werknemers die een beroep doen op de tweede alinea hoeven daarom niet aannemelijk te maken dat zij een gezinslid van een Turkse werknemer zijn in de zin van de eerste alinea. In plaats daarvan gelden voor hen als vereisten dat zij in de betrokken lidstaat een beroepsopleiding hebben voltooid en dat zij kind zijn van een Turkse werknemer die ten minste drie jaar legaal in die lidstaat heeft gewerkt. Gelet daarop heeft de rechtbank, in navolging van de staatssecretaris, ten onrechte van de vreemdeling verlangd dat zij aannemelijk maakt dat zij een gezinslid is van referent als bedoeld in de eerste alinea van artikel 7 van Besluit nr. 1/80 voordat zij rechten kan ontlenen aan de tweede alinea van dat artikel. Daarmee is de rechtbank er ook aan voorbijgegaan dat de staatssecretaris heeft nagelaten te beoordelen of de vreemdeling rechten kan ontlenen aan artikel 7, tweede alinea, van Besluit nr. 1/80.

[Naar inhoudsopgave](#)

Terugkeerbesluit

JnB 2024, 487

MK ABRS, 08-05-2024, [[ECLI:NL:RVS:2024:1970](#)]

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Richtlijn 2008/115/EG 6

TERUGKEERBESLUIT. De staatssecretaris moet in een terugkeerbesluit altijd een land noemen waarnaar een vreemdeling moet terugkeren, ook als hij de identiteit, nationaliteit en herkomst van een vreemdeling niet gelooft. De staatssecretaris kan dan het land noemen waarvan een vreemdeling zegt vandaan te komen of waarvan een vreemdeling zegt de nationaliteit te hebben.

1. In deze zaak heeft de staatssecretaris de aanvraag voor een verblijfsvergunning asiel van de vreemdeling afgewezen, omdat hij zijn identiteit, nationaliteit en herkomst niet aannemelijk heeft gemaakt. De staatssecretaris heeft daarom ook geen land(en) van terugkeer genoemd in het terugkeerbesluit. In deze uitspraak komt de Afdeling tot het oordeel dat dit niet mag. De

staatssecretaris moet een land van terugkeer noemen in het terugkeerbesluit, ook als een vreemdeling zijn nationaliteit en herkomst niet aannemelijk heeft gemaakt. Als een vreemdeling in de asielprocedure zijn nationaliteit en herkomst niet aannemelijk heeft gemaakt, mag de staatssecretaris het door die vreemdeling gestelde land of de landen van nationaliteit of herkomst noemen als land van terugkeer. Omdat die vreemdeling onvoldoende medewerking heeft verleend aan het vaststellen van zijn land van herkomst, hoeft de staatssecretaris bij het nemen van het terugkeerbesluit nog geen nader onderzoek te doen naar het risico van refoulement in die landen. Wanneer later in de terugkeerprocedure blijkt dat de uitzettingshandelingen van de staatssecretaris gericht zijn op een tijdens de asielprocedure ongeloofwaardig geacht land van nationaliteit of herkomst, kan dat reden zijn voor nadere besluitvorming waarin het risico op refoulement wordt beoordeeld. Daartegen kan de vreemdeling rechtsmiddelen aanwenden.

Bij deze uitspraak heeft de Afdeling een [persbericht](#) ("Staatssecretaris moet een land van terugkeer noemen in een terugkeerbesluit") uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Asiel

JnB 2024, 488

MK ABRS, 29-04-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1768](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

EVRM 3

ASIEL. De staatssecretaris heeft niet deugdelijk gemotiveerd dat de vreemdeling geen reëel risico loopt op een behandeling in strijd met artikel 3 van het EVRM bij terugkeer naar Oeganda. Als een vreemdeling geen ernstige mishandeling of marteling aannemelijk heeft gemaakt, betekent dit niet automatisch dat die vreemdeling geen reëel risico op ernstige schade aannemelijk heeft gemaakt.

3.1. [...] De vreemdeling voert terecht aan dat de rechtbank niet heeft onderkend dat de staatssecretaris niet deugdelijk heeft gemotiveerd dat zij geen reëel risico loopt op een behandeling in strijd met artikel 3 van het EVRM bij terugkeer naar Oeganda. De staatssecretaris heeft in het besluit van 5 mei 2021 op verschillende plaatsen aangenomen dat zij wellicht of zelfs waarschijnlijk nog een straf moet uitzitten. Hij heeft desgevraagd in zijn nadere schriftelijke inlichtingen niet toegelicht waarom hij zich desondanks in zijn besluitvorming ook op het standpunt heeft gesteld dat de vreemdeling niet aannemelijk heeft gemaakt dat zij bij terugkeer naar Oeganda daadwerkelijk in de gevangenis zal komen. Verder wijst de vreemdeling erop dat zij tijdens haar voorarrest in 'Kigo Prison' is mishandeld. De staatssecretaris heeft dat in zijn besluitvorming en nadere schriftelijke inlichtingen ook aangenomen. Daarnaast heeft de staatssecretaris naar aanleiding van door de vreemdeling overgelegde informatie over slechte leefomstandigheden en lichamelijk en psychisch geweld in Oegandese gevangenissen in het aanvullend voornemen aangenomen dat de situatie in die gevangenissen slecht is. De staatssecretaris moet deze omstandigheden in samenhang betrekken in een op de toekomst gerichte beoordeling van een reëel risico op ernstige schade. Dat heeft hij niet gedaan, want hij heeft in de kern volstaan met het standpunt dat de vreemdeling niet aannemelijk heeft gemaakt dat zij in het verleden ernstig is mishandeld of gemarteld. Met dat standpunt is de staatssecretaris er verder aan voorbijgegaan dat het begrip ernstige mishandeling of

marteling zich in betekenis onderscheidt van het begrip reëel risico op ernstige schade. Als een vreemdeling geen ernstige mishandeling of marteling aannemelijk heeft gemaakt, betekent dit niet automatisch dat die vreemdeling geen reëel risico op ernstige schade aannemelijk heeft gemaakt. Dit volgt ook uit de arresten van het EHRM van 28 juli 1999, Selmouni, [ECLI:CE:ECHR:1999:0728JUD002580394](#), paragraaf 96, en 28 september 2015, Bouyid, [ECLI:CE:ECHR:2015:0928JUD002338009](#), paragrafen 88.

JnB 2024, 489

MK ABRS, 01-05-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1806](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

EVRM 3

EU Handvest 4

ASIEL. Interstatelijk vertrouwensbeginsel voor Litouwen. Op dit moment zijn er geen concrete aanwijzingen voor het oordeel dat Litouwen verzoeken om internationale bescherming van Dublinclaimanten niet op zorgvuldige wijze onderzoekt en beoordeelt en daarbij niet de waarborgen zoals die voortvloeien uit de Procedure-, Opvang- of Kwalificatierichtlijn in acht neemt. Niet is gebleken dat de vreemdeling bij overdracht een reëel risico loopt op een behandeling in strijd met artikel 4 van het EU Handvest en artikel 3 van het EVRM.

JnB 2024, 490

MK ABRS, 02-05-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1856](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

EVRM 3

ASIEL. Het enkele feit dat de Afdeling in de toen beschikbare informatie over uitzettingen aanleiding zag de staatssecretaris op te dragen om nader onderzoek te doen naar de positie van overgedragen Dublinclaimanten in Kroatië om na te gaan of hij nog steeds van het interstatelijk vertrouwensbeginsel kon uitgaan, is naar het oordeel van de Afdeling geen Bahaddar-omstandigheid. Daarvoor is namelijk vereist dat wat de vreemdeling heeft aangevoerd en overgelegd onmiskenbaar tot het oordeel leidt dat de staatssecretaris bij overdracht aan Kroatië artikel 3 van het EVRM zou schenden (zie de uitspraak van 22 juni 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:1664](#), onder 11). Tot dat oordeel is de Afdeling in haar uitspraak van 13 april 2022 ([ECLI:NL:RVS:2022:1043](#)) niet gekomen. Anders dan de rechtbank heeft overwogen, biedt deze uitspraak daarom geen grond voor het oordeel dat sprake is van Bahaddar-omstandigheden.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenbewaring

JnB 2024, 491

MK ABRS, 06-05-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1892](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 59

VREEMDELINGENBEWARING. Zicht op uitzetting naar Algerije binnen een redelijke termijn.

7.1. De hiervoor genoemde cijfers laten vanaf oktober tot en met december 2023 een groei zien in de aantallen nationaliteitsbevestigingen, lp-afgiftes en uitzettingen van Algerijnse vreemdelingen naar Algerije. Die cijfers, in onderlinge samenhang bezien met de onder 2.1 en 4 genoemde ontwikkelingen, rechtvaardigen het oordeel dat er vanaf december 2023 voldoende concrete aanknopingspunten waren om te verwachten dat vreemdelingen met de Algerijnse nationaliteit binnen een redelijke termijn met een door de Algerijnse autoriteiten afgegeven lp konden worden uitgezet naar Algerije.

7.2. Dat betekent dat voor de vreemdeling in deze zaak het zicht op uitzetting binnen een redelijke termijn niet langer ontbrak. [...].

Bij deze uitspraak heeft de Afdeling een [persbericht](#) ("Opnieuw zicht op uitzetting naar Algerije") uitgebracht.

JnB 2024, 492

MK ABRS, 06-05-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1869](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 59 lid 1 a

VREEMDELINGENBEWARING. Zoals de staatssecretaris in zijn enige grief terecht klaagt, volgt uit onder meer de uitspraak van 23 december 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:2963](#), niet dat de grondslag van de bewaring binnen 48 uur na de indiening van de asielaanvraag moet worden omgezet. Wel volgt hieruit dat de staatssecretaris de maatregel uiterlijk op 5 januari 2024 moest omzetten. Hoewel de staatssecretaris ter zitting bij de rechtbank niet kon zeggen op welk moment de maatregel zou worden omgezet, was de vorenbedoelde termijn op het moment van sluiten van het onderzoek ter zitting, noch op het moment dat de rechtbank uitspraak deed, verstreken.

[Naar inhoudsopgave](#)